

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. szeptember 11.

bb. 1. új rendszer a pedagógusok továbbképzésében

1 vt/tr/lzs/il la

1969. szeptember 11.

az idei tanévben - a művelődésügyi miniszter utasítása alapján - életbe lép a pedagógusok továbbképzésének új rendszere. ennek főbb jellemzőiről tájékoztatta az mti munkatársát dr. Bodó László, az országos pedagógiai intézet főigazgató helyettese. elmondotta, hogy az újrendszerű továbbképzés egyik formája az ugynevezett komplex gyakorlati szeminárium lesz. ennek keretében a pedagógusok ideológiai és világnézeti pedagógiai, pszichológiai szaktudományi és módszertani ismereteiket frissíthetik fel, s elsajátíthatják a gyakorlatban bevált új oktatási eljárásokat.

ujdonság, hogy a továbbképzésbe a pedagógusképző intézmények is bekapcsolódnak, s elsősorban az igazgatók, igazgatóhelyettesek, vezető ovónők, felügyelők továbbképzéséből vállalnak részt. további ujdonság, hogy megkezdik működésüket a megyékben, megyei jogú városokban az ugynevezett továbbképzési kabinetek. feladatuk a továbbképzés irányítása, valamint az, hogy együttműködést alakítsanak ki a különféle tudományos társaságokkal és pedagógusképző intézményekkel is.

a továbbképzés anyagát a pedagógusok természetesen egyéni tanulás útján is elsajátíthatják. az önálló továbbképzéshez a kabinetek munkatársai konzultációkkal, előadásokkal nyújtanak segítséget. mint kiegészítő formák, megmaradnak a munkaközösségi foglalkozások, nevelőtestületi viták, az eddig is hasznosnak bizonyult különféle tanácskozások előadássorozatok.

a miniszteri rendelkezés értelmében - erkölcsileg és anyagiilag is el kell ismerni, ha valaki a továbbképzés során szerzett nagyobb tudás birtokában eredményesebben látja el az iskolában az oktatással-neveléssel kapcsolatos feladatait, ezt a jutalmazásnál, a soronkívüli előléptetésnél a kitüntetések adományozásánál feltétlenül figyelembe kell venni./mti/

--

- 1 -

bb 2. új épülettel bővült a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem

vid/fm/um la

1969. szeptember 11.

Elkészült a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem kémiai épülete. A főépület mellett 180 millió forintos beruházással épült fel az új létesítmény, ahova a természet-tudományi kar dékán hivatala, a szerves - kémiai, eleméleti-fizikai, alkalmazott - kémiai, fizikai - kémiai, általános és szervetlen kémiai, valamint a meteorológiai tanszék költözött, s itt kapott helyet a kémiai szakmódszertani részleg és a földrajzi tanszék tereptani részlege is. Megépült a kazánház is, amely a hajduszoboszlói földgázal fűti az egyetemi épületeket és a kollégiumokat. A régi főépületben a természettudományi és a bölcsészettudományi kar tanszékei működnek.

A Kossuth Lajos Tudományegyetem kémiai épületét szeptember 17-én adják át rendeltetésének./mt/

--

bb 3. hangtompító huzatfokozó ventilátor

i sb/tm/um lae

1969. szeptember 11.

A konyha, a fürdőszoba, és többi mellékhelyiség levegőjét elvezető szellőztető kéményeken időnként bekapcsolt éti-típusú huzatfokozó ventilátorok zaja eddig sok gondot, bosszúságot okozott a lakóknak az új házak legfelső emeletén. Ezért a fűtőber vállalat most elkészítette e ventilátor csökkentett hanghatású, javított kiadásának mintapéldányát, amelyet az ősi vásáron is kiállított. A korábbi típus zaja a legfelső emelet lakásaiban 5-10 decibellel volt hangosabb a megengedettnél. Az átalakított berendezés viszont - a műszaki egyetem mérései szerint - a korábbinál 8-15 decibellel kevesebb zajt csap, tehát a lakásokban már nem lépi túl a megengedett értéket. A vállalat azonban tovább vizsgálta a berendezést. Javított kiadásból most 30 ventilátort kipróbálásra ad a budapesti és a vidéki építőipari vállalatoknak, s a felszerelés után a lakásokban is ellenőrző zajméréseket végeznek. Ha ez a gyakorlati vizsga is sikerül, akkor ez év utolsó negyedében már megkezdik a hangtompító ventilátor tömeges gyártását, szállítását./mt/

--
- 2 -

bb 4. magyar művészek alkotásai külföldi tárlatokon

i fe/hné/um zs la

1969. szeptember 11.

A következő hetekben több magyar képzőművész mutatkozik be alkotásaival külföldi tárlatokon. Pozsonyban szeptember 18-án nyílik meg a 11. nemzetközi naiv művészeti kiállítás, ahol hazánkat Suli András, algyői parasztfestő képviseli - mintegy 30 alkotással. A Komarnoi népművészeti intézet induló kiállítás-sorozatának nyitó tárlatán Pleidell János művészi munkásságával ismerkedhetnek majd meg a helybeliek. A kiállításon hatvan festménye és grafikája szerepel amelyek a közelmúltban Olaszországban is nagy sikert arattak.

Prágában reprezentatív magyar kiállítás ad izelítőt a csehszlovák főváros közönségének a mai magyar képzőművészetről. Ötven fiatal festő-, szobrász- és grafikus-művész mutatja be több mint száz alkotását.

A Stuttgartban megrendezésre kerülő alkalmazott grafikai kiállításon tíz magyar grafikusművész szerepel anyagával. A szeptember 30-án megnyíló IV. párizsi biennálén, a fiatal művészek rangos seregszemléjén a képzőművészeti, építészeti

zenei és scenikai szekciókban szintén szép alkotásaival több magyar művész./mt/

--

bb 5. száz évig pécsi papírra irtak Belgrádban

vi/fm/um la

1969. szeptember 11.

A XVIII. és a XIX. században virágzott pécsi-baranyai papírgyártás történetét kutatta fel és írta meg dr. Szita László, a dunántúli tudományos intézet munkatársa. Nemcsak a papírmalmok helyét, működési idejét, termelési kapacitását és tulajdonosainak személyét sikerült megállapítania, hanem pontosan felderítette az alkalmazott gyártási technológiát is.

/folyt.köv./

- 3 -

bb 5./ száz évig....folyt./um

kutatásai során érdekes technikai-és kulturtörténeti adatokra bukkant, amelyek azt bizonyítják, hogy annakidején a habsburg-birodalom egyik fő papírgyártó helye pécs és környéke volt. Kisebb megszakításokkal egy évszázadon át működtek a papírmalmok a mecsekalján. Közülük az elsőt 1764-ben alapította Klimó György püspök, az a nagyműveltségű férfi, aki megteremtette pécsen az ország első nyilvános könyvtárát is. Ez volt a birodalom legszebb papírgyára: a tettye-patak völgyében állt a harminc termes, impozáns, barokk épület, amelyet elhanyagolt állapotban lévén - 1895-ben bontottak le Ferencz József pécsi látogatása miatt. az üzemet egy holland mester virágoztatta fel, aki a papírgyártás minden munkafolyamatát gépesítette és az ő alkalmazta először a birodalom területén a száraz gőzzel történő papírszáritást. 1847-ben már tízezer rizsma, azaz ötmillió iv papírost állított elő az üzemi termékei olyan jó minőségűek voltak, hogy külföldön is szívesen vásárolták, s például Belgrád város magisztrátusa is pécsi papírra írt. a szabadságharc bukása után a gyár termelése rohamosan hanyatlott, 1860-ban végleg megszűntette a működését, s azóta nem gyártanak papírt pécsen.
/mti/

--

bb 6. hódít az audio-vizuális oktatás

i vt/tm/um zs la

1969. szeptember 11.

a művelődésügyi minisztérium legutóbbi felmérése szerint az általános és a középiskolákban egyaránt gyorsan terjed az audio-vizuális felszerelések alkalmazása. tíz esztendővel ezelőtt az általános iskoláknak még csak 23.7 százaléka rendelkezett egyszerűbb vagy bonyolultabb audio-vizuális taneszközzel. ma már 4.500 iskolának van diafilm-vetítője / 78 százalék / 4.062-nek rádiója / 70.4 százalék / , 3.528-nak televízió készüléke / 61.1 / százalék / 3.342-nek lemezjátszója / 57.9 százalék / 2.869-nek magnója / 49.7 százalék / és 1495-nek hangosfilm-vetítője / 25.9 százalék /.

a budapesti iskolák 87-95 százaléka rendelkezik audio-vizuális felszereléssel. a megyei jogú városokban ez az arány 53-93 százalék között változik. a kisebb városok és községek iskoláiban 21-76 százalékos az ellátottság aránya./mti/

- 4 -

bb 7, szoborsétány lesz Békéscsabán

vid/fm/um la

1969. szeptember 11.

a Békéscsabaiát átszelő élővíz-csatorna mentén, a csabai „Körös parton”, a városrendezési tervek alapján szoborsétányt alakítanak ki a következő években. a magyar irodalom-és zenetörténet, a képzőművészet, valamint a munkásmozgalom kilenc nagy alakjának melliszobrát - neves szobrászművészek alkotásait - állítják fel a hatalmas gesztenyefák alatt. a város történetéhez kapcsolódó hírességek közül munkácsy, Áchim L. András, Ozonkivül József Attila, Bartók és Kodály bronzszobra kap helyet a sétányon.

a Körös-part rendezése és parkosítása 1970-ben kezdődik, s ugyancsak jövőre kerül sor a szobrok egy részének felállítására.
/mti/

--

bb 8. nyugat-német haltenyésztők Magyarországon

i zsu/tr/um ie la

1969. szeptember 11.

több speciális turista csoport érkezett ezen a héten hazánkba nyugati országokból.

a német szövetségi köztársaságból személygépkocsival jött 18 hesseni haltenyésztő, aki szaktlapokban már sok érdekeset olvasott a magyar halgazdaságról. az igestur liaszaboni idegenforgalmi iroda és az ibusz közös szervezésében ez évben másodszor látogat portugál turistacsoport hazánkba. több szocialista országba utaznak és nálunk három napot töltenek.

szintén a szocialista országokba tervezett körut egyik állomásaként érkezett budapestre az amerikai egyesült államok-naházati dolgozói szakszervezetének 20 idősebb tagja. a turista csoport két napot tölt a fővárosban./mti/

--
- 5 -

bb 9. szeptember 15-én tanévnyitás a József Attila Szabadegyetem nyelviskoláján

i fe/tr/um zs la

1969. szeptember 11.

ugrásszerűen megnőtt az érdeklődés az idegen nyelvek iránt. ezt bizonyítja, hogy a tit József Attila Szabadegyetem nyelviskolájára, a szeptember 15-én induló tanévre több mint 9 ezren iratkoztak be, s többszáz érdeklődő helyhiány miatti nem került be a nyelviskolára.

az 1969/70-es tanévben 16féle nyelvet oktatnak, 464 nyelvkurzuson. a hallgatók számára az első szemeszterben összesen 22.791 órát tartanak a választott idegen nyelvből. mindössze 100 tanfolyam indul kezdők részére, a többin azok folytatják tanulmányaikat, akik az idegen nyelv alapjait különböző fokon már elsajátították. nagy az érdeklődés az angol és a francia nyelv iránt; az orosz nyelvet pedig a jelentkezők túlnyomó többsége intenzív oktatási formában kívánja megtanulni.

a tananyagot 380 pedagógus- magasan kvalifikált nyelvtanár - egyetemi tanszékvezető professzor - stb. - adja elő./mti/

--

bb 10. északi sárjáró madarak érkeztek a fehér-tóra - nagyarányú őszi vonulások a dél-alföldön

vid/kz/um la

1969. szeptember 11.

a nyári csöndes napok után ismét benépesült a fehér-tói rezervátum. megkezdődtek az őszi vonulások: egymás után érkeznek az új évszak jellegzetes átvonuló vendégei. a sárjáró madarak közül a havasi partfutók jelentek meg először. ezek az északi hideg tengerek mentén költöttek, de ősszel európa délebbi vidékein, az állóvizek iszapos partjain táboroznak le. ugyancsak itt tanyáznak a rigónagyságu szürke cankók csapatai, hogy párhetes pihenő után a görög szigetekre és afrikába induljanak.

/folyt.köv./

- 6 -

bb 10. / északi sárjáró.....folyt./um

óriási tömegben jelentek meg a legügyesebb buvármadarak, a szárcsák, amelyek a vízi növényeket ugyanolyan jó étvágyal fogyasztják, mint a rovarokat, csigákat, kagylófélőket. a réce-félék száma meghaladja a tízezret. köztük az ázsiai tundrák jellegzetes lakói, a csörgő-récék épp úgy megtalálhatók, mint a mi házi kacskáinkhoz nagyon hasonlító tőkés-récék.

a rezervátum dankasirályai mintegy 8.000 fiókájukkal együtt elhagyták a természetvédelmi területet és már valahol a földközi tenger metén járnak. nyári tanyájukon, a vízzel körülvett koromszigeten azonban ismét telt ház van. az elköltözött helyére északi sirályfajok jöttek: ezüst-és hering-sirályok a német és lengyel tengerpartokról. az új lakók a szántóföldeken a friss szántásokból szedegetik a rovarlátlékkukat és éjszakázni járnak be a teljes biztonságot nyújtó koromszigetre./mti/

--

- 7 -

bb. 11. napirenden: a tulkoros gyerekek elhelyezése, az új lakótelepek területének kijelölése - tanácsi vb-ülések a kerületekben

1 gj/zs/gy/la

1969. szeptember 11.

a 20. kerületi tanács végrehajtó bizottsága csütörtöki ülésén a tulkoros tanulók számának alakulásával és munkába állításuk problémáival foglalkozott. az „öreg,, diákok száma ugyan a kerületben esztendőről esztendőre csökken /1966-ban még mintegy 1 500 tavalypedig 1 200 ilyen tanulót tartottak nyilván/, oktatásuk nevelésük, s az iskola elvégzése után munkába állításuk azonban változatlanul sok gondot okoz a pedagógusoknak. a vb-ülésen felvetődött a terv, hogy a tulkoros gyerekek képzésére a kerületben külön ugynevezett munkaiskolát létesítsenek. itt nemcsak a tananyagot sajátíthatják majd el a fiatalok, hanem szakmai képzést is kapnak, úgyhogy az iskola befejeztével betanított munkásként is könnyen állást találhatnak.

a 22. kerületben a következő években mintegy 20 000 új lakás kerül tétő alá. a budafoki tanács végrehajtó bizottsága csütörtöki ülésén arról tárgyalt, hol vannak a nagyarányú lakásépítések céljára megfelelő területek a kerületben. az építésügyi és városrendezési szakemberek javaslata alapján a végrehajtó bizottság úgy foglalt állást, hogy budafok és nagytétény központjában, budatétényben a suppán kert környékén, a nagytétényi volt lövő birtok területén, továbbá a balatoni műút mentén és a budafoki művésztelep környékén kináncokozik megfelelő terület az új lakótelepek számára. budafokon és nagytétényben a kijelölt terület jelenlős részén azonban tetemes összegeket kell előirányozni az utcsatorna- és vízcsőhálózat kiépítésére./mti/

bb. 12. a tavalyinál máris 260 ezer tonnával több kenyérgabonát vásároltak fel

1 jf/mm/zs/gy/la

1969. szeptember 11.

a vidéki felvásárló központokban ezekben a napokban csúcspontot bonyolítanak le; a mezőgazdasági üzemek által leszerződött terményeket a vállalatok folyamatosan veszik át. a gabonatröszt vállalatai a legutóbbi összesítés szerint augusztus végéig összesen 2 millió 260 ezer tonna kenyérgabonát vásároltak fel, 420 ezer tonnával többet, mint az elmúlt év azonos időszakában. az átvett kenyérgabona mennyisége máris 260 ezer tonnával meghaladja az 1968. évi összes felvásárlást. takarmánygabonából eddig 270 ezer tonna került a vállalat raktáraiba.

/folyt. köv./

8.40 bh

- 8 -

1015 Dan

bb. 12. / a tavalyinál... folyt./ gy

az országos rostkikészítő vállalat telepein ezekben a napokban a rostlen átadása közeledik befejezéshez. a szakemberek szerint ugyan a csapadékos időjárás rosszkor jött, még sincs baj a minőséggel; ez megközelíti az utóbbi tíz évben elért legmagasabb színvonalat. a rostlen átlagos termése különben holdanként 30 mássa körül alakult. a rost-kender aratása szintén befejeződött és a termés átvétele is jó ütemben halad.

a magyar állami pincegazdaság üzemei augusztus végéig 84 700 tonna szőlőre, 269 ezer hektó mustra és 209 ezer hektó egyszer felvett borra kötöttek szerződést. a kedvező termés kilátások miatt a mezőgazdasági üzemek továbbra is élénken érdeklődnek a szerződéskötés lehetőségei iránt. a vállalatok országsszerte megkezdték az első mustszállítmányok átvételét./mti/

bb. 13. egészségtelenül nagy a munkaerővándorlás a csepeli üzemekben - a 21. kerületi népi ellenőrzési bizottság vizsgálata

1 jf/mm/zs/gy/la

1969. szeptember 11.

a 21. kerületi népi ellenőrzési bizottság megvizsgálta a csepeli üzemek munkaerőgazdálkodásának helyzetét. a felmérés tapasztalatai szerint a vállalatok jelentős létszámhiánnyal küszködnek: a létszámhiány aránya az elmúlt évben 1,7-6,7 százalék között mozgott. a csepeli szerszámgépgyár például egy teljes éven át az üzemi létszám öt százalékát volt kénytelen nélkülözni, első sorban forgácsoló szak- és betanított munkásokat, de gépészmérnöki és technikai munkaköröket sem tudott betölteni. a vállalatoknál a munkaerővándorlás is igen nagymértékű. a belépések aránya 23-41, a kilépéseké pedig 24-43 százalék között váltakozik.

a népi ellenőrök megállapították, hogy a nagyarányú munkaerővándorlás az üzemekben több hátrányos következménnyel járt. a létszám feltöltése érdekében például gyakran folyamodtak ahhoz a helytelen gyakorlathoz, hogy az újonnan belépő dolgozók részére magasabb bért adtak, mint a régieknek. ez a törzsgárdatagok között - teljes joggal - nagyon kedvezőtlen hatást váltott ki és végeredményben újabb nagyarányú és indokolatlan munkaerőmozgást idézett elő.

/folyt. köv./

8.58 bh

- 9 -

1015 Dan

bb. 13. / egészségtelenül nagy... folyt./ gy

az üzemek a létszámhiány és a munkaerőhullámlás enyhítése érdekében műszaki-szervezési intézkedésekkel, valamint ösztönzőbb bérrendszer kialakításával igyekeznek segíteni a helyzetet. egyes üzemek vidéki ipartelepítéssel - például a kerékpárgyár - leányvállalatok létesítésével és termelőszövetkezeti kooperációs megállapodásokkal próbálkoztak.

a csepeli népi ellenőrök javasolták, hogy a vizsgált adatok ismeretében a vállalatok igyekezzenek felkutatni a vidéki ipartelepítések reális lehetőségeit. felhívták a figyelmet arra is, hogy az üzemekben, gyárakban bátrabban kell élni a differenciált, ösztönzőbb bérrendszer lehetőségeivel. különösen a csoport-munkánál kell arra törekedni, hogy a bérezés egészséges ösztönzést adjon arra: az adott feladatot optimális létszám munkaerő vállalja és oldja meg. helyes az is, ha a megfelelő bérrendszerrel kötött szakma elsajátítására serkentik a dolgozókat./mti/

..

bb. 14. import-piac átcsoportosítás - a chemolimpex üzletkötése lipcseben

1 sz/tr/gy/La

1969. szeptember 11.

hazaérkeztek a lipcsei vásárról a chemolimpex külkereskedelmi vállalat üzletkötői, akik beszámoltak arról, hogy jelentős megállapodást írtak alá az ndk-beli holz und papier külkereskedelmi vállalattal. a szerződés értelmében a váci forte gyár egyre növekvő igényeinek kielégítésére az ndk-ból ez év negyedik negyedében 40, a jövő év első negyedében pedig 50 tonna nyers fotópapír érkezik. az ndk-ban gyártott fotópapír alapanyagokkal nagyarányú próbagyártások folynak és ezután további megrendelésekre kerül majd sor. a tervek szerint 1972-re a jelenleg az nszk-ból és franciaországból beszerzett nyers fotópapír 80-90 százalékát az ndk-beli cég szállítja majd. így a chemolimpex-nek sikerül importpiac átcsoportosítást végrehajtani. a most megkötött üzlet nagy lehetőségeket rejt magában, mivel a forte-gyár kapacitás-bővítése következtében nyersfotópapír szükséglete évente 200-300 tonnával nő, és a jelenlegi 850-900 ezer dolláros évi import hamarosan megkétszöröződik./mti/

..

9.05 bh

- 10 -

10301 Dm

bb. 15. az alkalmi „forgalomirányítók”, nem mindig megbízhatók - munkajogi vita kresz-ügyben

1 sl/tm/1e/gy/La

1969. szeptember 11.

egész sor jogi fórumot foglalkoztatott az a baleset, amelyet az építőipari szállítási vállalat egyik gépkocsivezetője idézett elő. a sofőr teherautójával egy építkezéshez tartott, s mivel a látási viszonyok rosszak voltak, az ott dolgozók jelzései alapján irányította kocsiját. e jelzések azonban téveseknek bizonyultak: a teherautó meglökte a közelben levő tűzoltólétrát, s létrán dolgozó egyik festő leesett és megsérült.

a vállalat a sofőrt kártérítésre kötelezte, ő azonban a vállalati munkaügyi döntőbizottságnál fellebbezett, s arra hivatkozott, hogy nem ő a hibás, mert a kocsi mozgását az ott dolgozók irányították. a létrát és a rajta dolgozó embert nem láthatta, s erre a figyelmét senki nem hívta fel.

a döntőbizottság a védekezést elutasította, a területi munkaügyi döntő bizottság azonban annak részben helyt adott. a kártérítést azzal a megokolással csökkentette, hogy bár gondatlanul járt el a gépkocsivezető, gondatlansága azonban nem súlyos, mert a vezetőfülkéből nem láthatta az akadályt, s megbízhatott a körülötte levők jelzéseiben. a baranya megyei főügyészség viszont nem osztotta ezt a véleményt, s óvást emelt az enyhítő döntés ellen. az ügyészség álláspontja, hogy a sofőr súlyosan megsértette a foglalkozási szabályokat. mivel a területi munkaügyi döntőbizottság az óvással nem értett egyet, az ügy a munkaügyi minisztérium elé került. a minisztérium véleménye szerint az ügyészségi óvás jogos. a kresz ugyanis a sofőrök számára foglalkozási szabályt, amit az említett gépkocsivezető megsértett. a vezető a gépkocsival - különösen rossz látási viszonyok között - mindaddig nem indulhat el, amíg személyesen nem győződött meg a közlekedés biztonságáról. az adott esetben is ki kellett volna szállnia a kocsiból, hogy erről meggyőződjék. nem bízhatja ezt a feladatot a körülötte levő emberekre, akik nem ismerhetik a gépkocsi terjedelmét, felgyorsulását, fékezési lehetőségeit.

az óvás nyomán a területi munkaügyi döntőbizottság újból tárgyalja az ügyet./mti/

..

- 11 -

9.16 bh

10301 Dm

bb. 16. „tiltott területek”, a mecsekben

vid-kz/gy/la

1969. szeptember 11.

a mecsek hegyei között gazdálkodó mezőgazdasági üzemek „tiltott területeket”, jelölnek ki embereik, gépeik és állataik oltalmazására. a lejtős, vízmosásos, szakadékos terepen ugyan is meglehetősen gyakoriak a kisebb-nagyobb szerencsétlenségek, bármennyire is körültekintően szervezik meg a munkákat. különösen rossz látási- vagy talajviszonyok esetén fordul elő, hogy felborul egy gép, mélybe zuhan egy állat, s esetleg ember is balesetet szenved. a gazdaságok most „veszélytérképet”, készítenek a mecsekről, s ebbe belezajrolják a gépi művelésre és az állatok legeltetésére, valamint a járművek közlekedésére alkalmatlan területeket. jól láthatóan megjelölik ezeket a helyeket, a különösen veszélyes tereprészeket pedig védő korlátokkal veszik körül. a meszelt gerendák sötétben is jól láthatók. az ilyen módon „megszelídített”, mecsek a lakosság és a turisták számára is nagyobb biztonságot nyújt a jövőben./mti/

..

bb. 17. a lengyel parlamenti küldöttség megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét

t bc/mm/gy/bs

1969. szeptember 11.

a lengyel parlamenti küldöttség czeslaw wycech, a szejm elnöke vezetésével csütörtökön délelőtt a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét.

a koszoruzásnál jelen volt dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, dr. jókai loránd, az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának titkára, sárdi tibor vezérőrnagy, valamint tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete./mti/

..

10.15/gy

ll
1110 DM

- 12 -

bb 18. ortutay gyula akadémikus finnországra utazott

t zsu/mm bh bs

1969. szeptember 11.

ortutay gyula akadémikus a helsinki tudományegyetem meghívására finnországra utazott.

ortutay gyula több előadást és konzultációt tart az egyetemen./mti/

..

bb 19. megkezdte munkáját az ország első termelészövetkezeti tervező irodája

vid/kz bh -cz

1969. szeptember 11.

megalakult és megkezdte munkáját a középtiszavidéki és járszági tsz-ek területi szövetségének tervező irodája. ez az ország első szövetkezeti tervezőcsoportja. létrehozását a tag-szövetkezetek egyrésze anyagilag is támogatja. az intézményben egyenlőre tizenöt tervező mérnök, technikus, műszaki rajzoló tevékenykedik és havonta 200 ezer forint értékű tervezői feladatot látnak el. a közös gazdaságok nagy érdeklődését bizonyítja, hogy a tervező iroda kapacitását megrendelésekkel már a jövő év végéig lekötötték. a kisebb munkák mellett az iroda komplett, szakosított állattenyésztő telepek megtervezését is elvállalja. a tagszövetkezetek lényegesen olcsóbban és gyorsabban kapják a terveket, mintha külső vállalattal készítenék./mti/

..

bb 21. csapolják a déliaföldi rizsföldeket

vid/kz bh -cz

1969. szeptember 11.

az alsó tiszavidéken megkezdtek a korai vetésű rizstáblák lecsapolását. a rövid tenésziidejű vízi gabonák kalásza már csaknem teljesen beértek és néhány nap múlva arathatók. az utóbbi hetek kedvező napsütéses időjárása segítette a növény fejlődését: csongrádban 15,8, békésben pedig 15,3 mázsa holdankinti átlagtermést várnak a nagy rizstermelő állami gazdaságokban. a két megyében csupán az állami gazdaságok 4800 holdról, a tavalyinál jóval nagyobb területről aratnak. a termésnek több mint 70 százalékát gépekkel akarják betakarítani és ezért 7 új speciális rizskombájt vásároltak az új idényre. a régiekkel együtt 28 fél--lánctalpas jugoszláv, illetve teljes lánctalpas szovjet arató-cseplő berendezést állítanak rövidesen munkába./mti/

..

11.45 b h

1110 DM

- 13 -

bb. 20. hazai festék alapanyag - új kisüzem rudabányán

vid-kz/gy/cz

1969. szeptember 11.

a rudabányai vasércbányában jelentős mennyiségben található olyan festékalapanyagok, amelyeket eddig külföldről, nagyrészt a német szövetségi köztársaságból vásároltunk. az ércbányákban gyakran előforduló különböző színű vasoxidok feldolgozására melléktermékként egy kisebb őrlőművet építettek. magyar és ndk gyártmányú berendezései negyven mikronnál kisebb szemmagyságu vasoxidport állítanak elő. jelenleg három színű - fekete, sárga, és barna - festék alapanyagot gyártanak, amelyet kedvező áron értékesítenek. a szolnoki tiszamenti vegyiművekbe például már négyszáz tonnát szállítottak és most újabb vevő jelentkezett, a budalakk festékgyár. a budapesti üzem a különböző színű és jó minőségű vasoxidokból 90 tonnát rendelt - ami azt jelenti, hogy a rudabányaiak kis őrlőműveket az év végéig folyamatosan üzemeltethetik és bányájukból ki-termelt festékalapanyag értékesítésével tovább növelik gazdaságosságukat./mt1/

bb. 22. megkezdődött az unesco budapesti nemzetközi geológiai konferenciája

t ms/j/zs/gy/cz

1969. szeptember 11.

az unesco legutóbbi közgyűlésén jelentős új tudományos együttműködés, a nemzetközi geológiai korrelációs program megindítását határozta el. a program kidolgozására hivatott nemzetközi szakértői tanácskozást a világszervezet - hozzájárulásként a magyar állami földtani intézet centenáriumának méltó megünnepléséhez - hazánkban rendezi. a tanácskozáson öt kontinens 34 országának kiváló geológusai, az ensz, a geológiai tudományok nemzetközi uniója és más nemzetközi szervezetek képviselői működnek közre. többek között foglalkoznak egységes nemzetközi nomenklatura létrehozásával a geológiai tudományok terén.

a konferenciát csütörtökön a földtani intézetben dr. fülöp józsef, a központi földtani hivatal elnöke, az intézet igazgatója nyitotta meg, majd dr. lengyel sándor egyetemi tanár, a magyar unesco bizottság elnöke köszöntötte a résztvevőket. a hatnapos szakértői tanácskozás feladatait michel batisse, az unesco természeti erőforrások kutatásával foglalkozó osztályának igazgatója és kingstey charles dunham professor, a geológiai tudományok nemzetközi uniójának elnöke ismertette.

/folyt. köv./

12.10/gy

- 14 -

bb. 22. /megkezdődött.... folyt./ gy

az ülés elnöke dr. nemecz ernő egyetemi tanárt, a magyar-honi földtani társulat elnökét alelnökévé roy chowdluryt, az indiai geológiai szolgálat igazgatóját választották.

ezután a szakértői ülés megkezdte munkáját, amelyet a továbbiakban hét munkacsoportban folytatnak./mt1/

..

bb. 23. gépmama a borjunevelőkben

vid-kz/gy/cz

1969. szeptember 11.

gépmama gondoskodik az ácsi egyetértés tsz borjunevelőjében az állatok ellátásáról. az ügyes berendezésből a hónap végén már 30 működik az ország termelőszövetkezeteiben. a francia gyártmányu „mamette”, -t tavaly próbálták ki sikeresen az állatforgalmi és husipari trészt, s ennek alapján rendeltek most belőle. a gépmama nemcsak megszüptatja a borjakat, hanem el is készíti számkra a tápértékben gazdag eleséget. meghatározza a tejpor mennyiségét, a kívánt hőfokra melegíti a feldolgozáshoz szükséges vizet, és pillanatok alatt összekeveri. ha szopnak a borjak azonnal „észreveszi”, és gondoskodik az utánpótlásról. a mintegy 500 dollár értékű ügyes berendezés 3-4 dolgozót pótol, amellyel pontosabban keveri, s teljesen zárt rendszerében higiénikusabban készíti el a táplálékot. egyelőre országszerte csak hizóborjakat etet a gépmama, de megkezdik a kísérleteket a tenyésztőállatoknál való alkalmazására is./mt1/

..

bb. 24. félezer geológus részvételével megkezdődött a kárpát-balkáni földtani kongresszus

t tz/mm/1e/gy/cz

1969. szeptember 11.

körülbelül 150 hazai és 350 külföldi geológus részvételével nyílt meg csütörtökön reggel a magyar tudományos akadémia dísztermében a nemzetközi geológiai kongresszus kárpát-balkán földtani asszociációja 9. kongresszusa. a következő napokban a magyar geológusok angol, bolgár, csehszlovák, finn, francia, jugoszláv, kanadai, lengyel, ndk-beli, nszk-beli, osztrák, román, spanyol és szovjet kollégáikkal tekintik át az érintett területeken folytatott földtani kutatások legújabb eredményeit.

/folyt. köv./
2.15/gy 1

- 15 -

cel
1400/gy

bb. 24. /félezer geológus.... 1. folyt./ gy

dr. Lévárdi Ferenc nehézipari miniszter üdvözlő beszédében utalt a geológia tudománya és a gyakorlati bányászat szoros kapcsolatára, hangoztatva: ennek az együttműködésnek a jelentősége egyre fokozódik, abban az értelemben, ahogyan az egész világon növekszik az igény az energiahordozók, az ércek és egyéb ásványi nyersanyagok iránt. hogy ezekből az anyagokból hol, mit bocsáthat rendelkezésre a bányászat, azt döntő mértékben csak a földtani kutatókkal együttműködve állapíthatja meg.

Áll ez hazánkra is - mondta a miniszter -, amely ugyan nem túlságosan gazdag ásványi nyersanyagokban, de feltétlenül szükséges, hogy bányászatunk felszínre hozzon minden ásványi nyersanyagot, amire az ország adottságai egyáltalán megadják a lehetőséget. ennek a feladatnak az ellátásához eddig is nagy segítséget nyújtottak a geológusok, s ugyanezt kéri és várja tőlük az ország a jövőben is.

ezután megkezdődött a szakmai tanácskozás. bevezető előadásában dr. Szádeczky-Kardoss Elemér akadémikus ismertette hazánk földtani szerkezetét, majd megkezdődtek a szekció-ülések. a kongresszus résztvevői az első három napon hét szekcióban vitatják meg a Kárpát-Balkán terület legfontosabb földtani kérdéseit, a következő négy napon felkeresik az ország geológiai, vagy geofizikai szempontból legjelentősebb tájait, illetve intézményeit, a kongresszus utolsó két napját pedig ismét a tanácskozásoknak szentelik. a kongresszus szeptember 19-én ér véget. /mti/

..

bb. 25. az angol fogyasztói tanács igazgatójának látogatása hazánkban

1 zs/tm/zs/gy/cz

1969. szeptember 11.

Miss E. Ackroyd, az angol fogyasztói tanács igazgatója - a kereskedelmi minőségellenőrző intézet vendégeként - néhány napot hazánkban töltött. tanulmányozta a magyar minőségellenőrzési rendszert, látogatást tett a magyar fogyasztói tanácsnál és megtekintette az őszi vásár több bemutatóját. /mti/

..

13,05/gy

- 16 -

le
H. 02. 04

bb 26. koszoruzási ünnepség Bölöni György hamvainál

t ol/mm zs bh -cz

1969. szeptember 11.

Bölöni György halálának tizedik évfordulója alkalmából a magyar írók szövetsége és a magyar népköztársaság művészeti alapjának irodalmi szakosztálya csütörtökön koszoruzási ünnepséget rendezett a kerepesi temető Kolumbáriumában, az elhunyt hamvait tartalmazó urnánál. az ünnepségen - amelyen részt vett az író Özvegye is, - ott volt Doboz Imre, az írószövetség főtárgya, Földes János, az irodalmi szakosztály igazgatóhelyettese, továbbá irodalmi életünk számos más kiválósága.

Tamás Aladár emlékezett meg az egy évtizede elhunyt jeles íróról, publicistáról, ady egykori barátjáról és harcostársáról. /mti/

..

bb 27. tanévnyitó és diplomakiosztó ünnepség a nyíregyházi tani órákban

vid/kz bh -cz

1969. szeptember 11.

a nyíregyházi tanítóképző intézet csütörtökön tartotta idei tanévnyitó ünnepségét. az idén az első évfolyamon 63 hallgató kezdte meg a tanulást. egy kivétellel valamennyi szabolcs-szatmár megyei. a tanévnyitó ünnepségen nyújtották át az arany- illetve gyémánt diplomát azoknak az idős nevelőknek, akik ötven, vagy hatvan évvel ezelőtt szereztek tanítói oklevelüket. az arany diplomát heten kapták. gyémánt diplomás lett: Bócsi József, Mátyás István, Molnár Ernő és Tóth Jenő. /mti/

..

bb 28. kiállítás Kecskeméten - hat ország termékeiből

vid/kz bh -cz

1969. szeptember 11.

csütörtökön Kecskeméten, a fegyveres erők klubjában, megnyitották a Csongrád-Bács megyei élelmiszer és vegyiáru nagykereskedelmi vállalat áru kiállítását. az érdekes bemutatón a hazai élelmiszer- és háztartási cikkeken kívül hat baráti ország, nálunk forgalomba kerülő áruit állították ki. a bemutatót 10 napig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

..

13.10 bh

- 17 -

le
H. 02. 04

bb 30. időjárásjelentés

tr bh -cz

1969 szeptember 11.

a meteorológiai intézet jelenté szeptember 11-én, csütörtökön délután:

főként ma zápor, zivatar

miután kelet-európa keleti része fölött néhány napon át észak-északkeleti szél fujt, olyan erős lehűlés következett be, hogy az elmúlt két csendes és derült éjszakán már jelentős területen fagypontra szállt le a hőmérséklet. ezzel egyidőben a közép- és déli-délnyugati melgáramlással közép- és nyugat-európa át egy szel skandinávia északi részéig felhatolt a szubtrópusi meleg levegő. ebben egy kiterjedt zóna található, amelyben éjjel is, de főként nappal záporok, nyári zivatarok keletkeznek. ez a zóna fokozatosan a kárpát-térségre is kiterjeszkedett, majd péntekre délkelet felé eltávozik és helyét ad egy újabb déli irányú, szárazabb, melegabb áramlásnak.

hazánkban szerdán a dunántul nyugati felében csak 1-5 fokban esett a nap, máshol 6-11 órák napfénytartamot mértek. a hőmérséklet napközben 22-27 fokra emelkedett. csütörtök hajnalra 8-16 fokra hűlt le a levegő. szerdán délután zalaegerszeg környékén, majd szombathely vidékén keletkezett zivatar. késő délután a nyugati megyékben újra kezdődött a zápor, zivatar tevékenység, ami reggelre győr, siófok, mórán, baras vezérig jutott előre. ebben a térségben csaknem mindenütt esett egy- két milliméter eső, d. kőszegen 7, csornán és pápán 8, keszthelyen pedig 10 millimétert mértek. csütörtök délelőtt nyugaton és délen eső, zivatarok keletkeztek, emiatt ott a hőmérséklet csak 16-20 fokot ért el, máshol ebben az időpontban 20, 23 fokot mértek.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 18,7 fok volt, 0,7 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 20 fok volt.

várható időjárás péntek estig: változó mennyiségű felhőzet, csütörtökön több helyen, pénteken legfeljebb néhány helyen, inkább csak délkeleten esővel, zivatarral. éjjel gyenge légáramlás, napközben kissé megélénkülő, változó irányú szél. hajnalban párásság, a nyugati megyékben helyenként köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 19-24 fok között.

a duna vízállása budapestnél 240 centiméter./mti/

- 18 -

17.45 bh

el
11.00.00

bb. 29. koszoruzási ünnepség harkányban a bolgár hősök emlékművénel
vid-kz/gy/cz

1969. szeptember 11.

a bolgár népköztársaság felszabadulásának negyedszázados évfordulója alkalmából koszoruzási ünnepséget rendeztek csütörtökön délelőtt harkányban, a hazánk felszabadítása során, délszékbaranya térségében hősi halált halt bolgár katonák temetőjében. elsőként rapai gyula, az mszmp baranya megyei bizottságának első titkára, a kb tagja és dr. szabó józsef, a siklósi járási pártbizottság első titkára helyezett koszorut az emlékmű talapzatára. a bolgár népköztársaság részéről vaszil bogdanov nagykövet, ljubomir markov a nagykövetség sajtóattaséja és ivan jotov, a bolgár kultúra igazgatója koszoruzott. a baranya megyei és siklós járási tanács nevében dr. nagy gyula megyei vb elnökhelyettese és zsifkó ferenc, a járási tanács vb elnökhelyettese, a hazafias népfront részéről sztergár jános, a megyei bizottság titkára és dr. takács józsef, a népfront pács városi bizottságának titkára helyezte el a kegyelet virágait. megkoszoruzták az emlékművet a fegyveres testületek vezetői, a siklósi magyar-bolgár testvériség termelészövetkezet, valamint a bolgár kolónia képviselői./mti/

..

bb. 31. sajtótájékoztató a boripar szüreti felkészüléséről

t kf/kf/1e/1l cz

1969. szeptember 11.

bőségesnek ígérkező szüret termésének felvásárlási feladataira készült fel a boripar. a szüreti csúcsgazdálkodás zavartalan lebonyolítása érdekében hozott intézkedésekről számolt be csütörtöki sajtótájékoztatóján mihalusz ferenc, a magyar állami pincegazdaság vezérigazgatója.

bejelentette, hogy a szeptember elejei immár véglegesnek tekinthető termésbecslés szerint 5,6 millió hektoliter borra lehet számítani. ez a mennyiség 4 százalékkal kevesebb ugyan, mint amennyit korábban vártak, de 20 százalékkal több a tavalyinál: fél évszázad óta hazánk legmagasabb bortelemése.

a magyar állami pincegazdaság üzemei a gazdag termés fogadására, zavartalan átvételére megtették az intézkedéseket.
/folyt.köv./

- 18 -

11.17.00

bb. 31./ sajtótájékoztató...folyt./ 11

a belföldi elátáshoz s az exportkötelezettségek teljesítéséhez 2.1 millió hektoliter bor elegendő, de ennél 800 000 hektoliterrel többet vesznek át a termelőkől. gondoskodtak a többlet ideiglenes tárolásáról, illetve sűrítéséről, párlattá főzéséről. a borvidékeken egyébként a felvásárló telepek, a pincék kiürítve, technikai eszközeik kijavítva, rendbehozva várják már az új termést.

a pincegazdaság 55 működő feldolgozó telepe mintegy 2 millió mázsa szőlő befogadására, feldolgozására alkalmas. a tervek szerint 1.9 millió mázsa szőlőt vásárolnak fel, így hacsak az esős időnem szól közbe, különösebb fennakadás nem lesz az átvételnél.

ami a pincegazdaság árpolitikáját illeti, a máp központja irányárakat, irányelveket adott felvásárló, feldolgozó telepeknek. e szerint a minőségileg gyengébb, a nehezebben értékesíthető borért országosan átlagosan 70 fillérrel kevesebbet adnak, a jó bor ára viszont változatlan marad. a máp árai ajánlati jellegűek, az igazgatók, a telepvezetők a helyi lehetőségek, sajátosságok figyelembevételével állapodnak meg a termelőkkel. az alapárakkal, a fajtafelárral, s ezeken belül a különböző ár lehetőségekkel a szelektált szüretre szeretnék ösztönözni a termelőket. arra is törekednek, hogy alacsonyabb felvásárlási ár a fogyasztói árban is érvényesüljön. lévén a bor fogyasztói ára is szabad kategóriában, a kiskereskedelem közreműködése szükséges ahhoz, hogy a kedvezményt a vásárlók is élvezhessék. a tervek szerint a máp az asztali borok nagykereskedelmi árát mérsékli./mti/

--

bb. 33. heves megyei termelészövetkezeti vezetők utaztak bulgáriába

vid kz/11 cz

1969. szeptember 11.

a dél-heves megyei termelészövetkezetek területi szövetségének szervezésében csütörtökön ötven termelészövetkezeti vezető - elnök főagronómus és brigádvezető - utazott bulgáriába tiznapos tapasztalatcsere látogatásra a bolgár gyümölcs- és szőlőtermelés, az öntözőrendszerek és a mezőgazdasági kutatóintézetek eredményeit tanulmányozzák, megismerkednek a mezőgazdasági termelés szervezési mechanizmusának, bulgáriai módszereivel, tapasztalataival./mti/

--

- 20 -

1969.10/11 Hc Hc

bb. 35. az ndk-ba

vid kz/11 zs cz

1969. szeptember 11.

csütörtökön a magyar partizán szövetség és a nácizmus üldözöttei bizottságának küldöttsége. a delegáció berlinben részt vesz a fasizmus áldozatainak emléknapja alkalmából sorra kerülő ünnepségeken./mti/

--

bb. 36. aratják a rizst csárdaszálláson

vid kz/mné/11 cz

1969. szeptember 11.

az országban elsőként ismét békés megyében, a csárdaszállási területi termelészövetkezet határában érett aratásra a rizs. a közös gazdaság 300 holdas rizstelepén négy szovjet és jugoszláv gyártmányú kombájn kezdte meg az értékes vizigabona betakarítását. az érzékeny külföldi fajtákat a szeszélyes időjárás alaposan megviselte, az új szarvasi fajták - a káka 162 és a káka 203 - azonban a kedvezőtlen körülmények között is viszonylag jó termést hoztak: holdanként 20 mázsával fizetnek. a szövetkezetek az aratás kezdetével megkezdte a rizs értékesítését is. mindjárt csütörtökön átadta az első szállítmányt a dévaványai rizshántalóban. békés megyében a következő napokban több állami és szövetkezeti gazdaság kezdi meg a rizs aratását./mti/

--

bb. 37. kilencvenezer hektoliter tokaji borra számít a kereskedelem

vid kz/mné/11 cz

1969. szeptember 11.

hatvenezer hektoliter mustfelvásárlására kötött szerződést a vidék termelészövetkezeteivel, szakcsoportjaival és egyéni termelőivel a tokajhegyaljai állami pincegazdaság. a világhírű borvidéken azonban a vártnál lényegesen jobb szüret ígérkezik: a tavalyi 22 mázsával szemben az idei holdankénti szőlőhozamok átlagosan 24,4 mázsára becsülik. ez az egész termőterületet figyelembevéve csaknem 25 000 mázsa többletet jelent, s így az e hektoliter hegyaljai must illetve bor felvásárlásával számolhat a pincegazdaság. a minőség szempontjából biztató, hogy a korábban már többhelyütt megindult rothadást a napos idő megállította. a próbaszüretek azonban még így is csak körülbelül 14 cukorfokos mustokat adnak. a vidék termelői abban reménykednek, hogy a napsütéses időjárás visszatér, illetve továbbtart, s ez ugyancsak minőségi változást hozhat./mti/

--

- 21 -

Hc Hc

bb 32. megkezdik a füredi téri lakótelep első lakóházának átadását

1 sb/tm/um 1e cz

1969. szeptember 11.

a 43-as építőipari vállalat dolgozói befejezték a zuglói új lakótelep, a füredi téri városrész első lakóházának építését. a 132 lakásos épület műszaki átadása csütörtökön megkezdődött, s október végéig még három ugyanilyen lakóházat adnak át. megkezdtek a házgyár újabb 260 lakásos épületváltozatának, a szerelését is. az első két ház építését még az idén befejezik, tehát ebben az évben összesen 1048 lakás lesz beköltözhető az új lakótelepen.

a füredi téri városrész első építési ütemében, 1971 végéig - a füredi tér, a vezér utca, a zsálya utca, és a rákospatak által határolt területen - 4192 lakást adnak át. ennél is jóval nagyobb feladat a második építési ütem, amelynek alapján 8128 új otthont kell felépíteni az eörs vezér térrel, a kerepesi uttal, a szentmihályi uttal és a füredi térrel közrefogott területen. utoljára - a harmadik ütemben - a nagy tajos király ut menti toronyházak következnek, s ezekkel együtt végeredményben majdnem 13.500 lakás épül fel az új lakótelepen. az új városrészben egyszintes középületektől a 21-szintes toronyházakig sokféle épülettel formálnak színes, változatos városképet. gondoskodnak elegendő szolgáltatási intézményről, középületről, kereskedelmi hálózatról, s a gyors közlekedésről is - az új metróval, amelynek jövő évben átadásra kerülő első szakasza néhány perc alatt eljuttatja az új városrész lakóit a belváros szívéig./mti/

--

bb 34. kapitális trófea

vid/kz/um cz

1969. szeptember 11.

jól kezdődött vadászidény a tolna megyei hegyháton: ernst tobler svájci vadász szerdán hajnalban ezüst érmes agancsu szarvasbikát lőtt a hógyészti erdészet duzsi erdejében. 18 águ kapitális trófea, 9,5 kilogramm súlyú. hógyészti erdészetben az idén összesen 20 szarvasbikát ejthetnek el a külföldi vadászok./mti/

- 22 -

kc 1877

bb. 40. győr megye lakosságának 65 százalékát látják el árucikkkel a megye fogyasztási szövetkezetei

vid fm/1l cz

1969. szeptember 11.

a győr-sopron sorpon megyei tanács végrehajtó bizottsága csütörtökön a megye általános fogyasztási és értékesítő szövetkezeteinek tevékenységét vizsgálta főleg abból a szempontból: mit tesznek a falusi lakosság főleg kulturált ellátása érdekében, és mi ebben a tanácsok szerepe?

megállapították, hogy a megye fogyasztási szövetkezeteinek több mint 1200 kereskedelmi egysége a megye lakosságának 65 százalékát látja el árucikkkel. üzleteik a legkisebb települést is behálózzák. az elmúlt évben a megye szocialista kereskedelmének forgalmából 37.1 százalékkal részesedtek, ami az előző évhez viszonyítva 9.3 százalékos növekedést jelent. az idei esztendő eddig eltelt hónapjaiban újabb nagyarányú forgalomnövekedés mutatkozott. mindez annak köszönhető, hogy a falusi kereskedelmi és vendéglátóipari egységek száma nemcsak emelkedik, hanem mind korszerűbbé is válnak. az elmúlt másfél évben 30 új kereskedelmi és vendéglátóipari egységet létesítettek, mintegy 35 millió forint költséggel.

a fogyasztási szövetkezetek tevékenységét, a hálózatbővítést nagyban elősegítették a megyei, járási, városi és községi tanácsok. mindezek ellenére még bőven akad tennivaló, hogy a jelenleg még akadozó kenyér- hus- és zöldség-ellátást közös erővel folyamatosabbá tegyék.

a végrehajtó bizottság határozata alapján utasítják a községi tanácsokat: tegyék lehetővé a helyben megtermelt mezőgazdasági termékeknek a fogyasztási szövetkezet útján való értékesítését.

a „fehér foltok”, eltüntetése érdekében ugyancsak feladatává tették a községi tanácsoknak, hogy a bolthálózat fejlesztését saját anyagi eszközeikkel is segítsék elő./mti/

--

- 23 -

kc 192

bb 38. huszonegy országból érkeznek küldöttek a vii. magyar békekongresszusra - szeptember 29-ig lezajlanak a küldöttválasztó békegyűlések

is ms/gg/um zs cz

1969, szeptember 11.

széleskörű nemzetközi érdeklődés előzi meg a vii. magyar békekongresszust, amely október 4-én és 5-én az országház kongresszusi termében tanácskozik majd. a béketanács meghívására a béke-világtanács képviselőin kívül 21 ország küldöttjei jönnek ez alkalomból hazánkba.

a kongresszus előkészületei egyébként immár befejező szakaszukba lépnek. a béketanács elnöksége pénteken tekinti át az előkészítő munkák helyzetét. többek között ezen az ülésen hagyják jóvá a kongresszusi beszámoló tervezetét és a kiküldött témabizottságok terveit. a plénum tanácskozásai közben ugyanis öt szekcióban olyan alapvető kérdéseket vitatnak meg, amelyek a következő időszakra szólóan meghatározzák a magyar béke-mozgalom irányát és tartalmát. így szőnyegre kerül a magyar béke-mozgalom helyzete, módszerei és feladatai, az európai biztonsággal kapcsolatos hazai feladatok, szolidaritásunk vietnammal, a békés egymás mellett élés politikája és a jelenlegi nemzetközi helyzet, végül a közel-keleti helyzet és szolidaritásunk az arab népekkel.

a kongresszus munkájához értékes gyakorlati segítséget jelent, hogy a külföldi vendégek nemcsak a plenáris ülésen szólhatnak fel, hanem érdeklődési körüknek megfelelően részt vehetnek a szekcióülések munkájában is, ismertethetik tapasztalataikat, javaslatukat.

szeptember 29-ig egyébként lezajlanak a megyei, illetőleg a budapesti küldöttválasztó békegyűlések. ezek sorában a kerületi értekezleteket követő budapesti aktivaülésre 27-én kerül sor./mti/

--

bb 41. ,, no apó,, - brigád a dunai vasmű hideghengerművében

vid/fm/um cz

1969. szeptember 11.

csütörtökön a dunai vasmű hideghengerművében a hős vietnami nép ethunyt vezérének emlékére ,, no apó,, néven 14 tagú brigád alakult. lakatosokból, technikusokból, adminisztrátorokból, és segédmunkásokból. a brigád megalakulásáról táviratban értesítette a vdk budapesti nagykövetségét./mti/

16.30/um 42 17

- 24 -

o o b a r g ó: 20.00 óráig!

bb. 46. szakmai gyakorlatra az ndk-ba utazott a magyar fiatalok ideai első csoportja

i st/mm/le/ll cz

1969. szeptember 11.

a magyar népköztársaság és a német demokratikus köztársaság közötti megegyezés alapján a következő hetekben újabb 4500-4700 magyar fiatal utazik két-három éves szakmai gyakorlatra az ndk-ba. az ideai első csoport csütörtökön este indult utnak. a fiataloknak mintegy kétharada szakmunkás: többségük gépgyártó, elektromos és vegyipari üzemekbe kerül.

a fiatalok az utazásra szervezeten felkészültek, rövid nyelvtanfolyamokon is részt vettek. a nyelvtanulás további segítésére 23 nyelvtanár is az ndk-ba utazik. a fiatalok egyébként a megyei tanácsok munkügyi osztályaitól tájékoztatást kaptak a munkavállalás feltételeiről és a kinn-tartózkodásukkal kapcsolatos egyéb kérdésekről.

x x x

a magyar fiatalok ndk-beli szakmai gyakorlata - mint a munkügyi minisztériumban hangsúlyozzák - jelentős eleme a két ország elmélyülő kapcsolatainak, s mindkét ország számára hasznos. fiataljaink új környezetükben továbbfejlesztik tudásukat, szakmai tapasztalatokat szereznek, elsajátíthatják német nyelvet, megismerkednek az ndk-ban kialakult termelési feltételekkel, szervezési módszerekkel.

az 1967 májusában megkötött egyezmény alapján eddig már csaknem 8 ezer magyar fiatal dolgozik az ndk-ban. egyharmaduk majdnem két éve, a többi egy éve utazott ki. a berlini-magyar nagykövetség nemrég megvizsgálta, hogy az ndk könnyűiparában elhelyezkedett fiataljaink hogyan élnek, hogyan haladnak előre a tanulásban, a munkában. a felmérés eredménye kedvező. a magyar fiatalok gyorsan beilleszkedtek az őket fogadó üzemi, városi életbe. a megvizsgált üzemek kivétel nélkül az előre megadott munka területen helyezték el őket. a szállásokat a nagykövetség általában kifogástalannak, sőt igen jónak találta. az egyezmény és az ahhoz csatlakozó megállapodások is biztosítják, hogy kinn dolgozó fiataljaink megfelelő otthonhoz jussanak, ahol nagyobb csoportok települtek le, például ebersbach-ban és lipcsében, önálló kulturális és sportélet folyik. másutt német társaikkal közösen szerveznek kulturális és sportrendezvényeket.
/folyt.köv./

16.34/11 42 18 10

- 25 -

bb. 46. / szakmai ... folyt. / 11

a magyar fiatalok munkateljesítménye semmivel sem marad el a gyakorlott német dolgozóké mögött. munkájukért rendszeresen jutalmában részesülnek, többen kaptak már „aktivist”, kitüntetést, amely a legjobb dolgozókat illeti meg. az 1967. novemberében kiérkezett fiatalok bruttó keresete a megvizsgált vállalatoknál - egyetlen Üzem kivételével - több mint kétszerese az ndk-ban törvényesen előírt bérminimumnak. a legtöbb üzemben lényegesen többet keresnek, mint amit jelentkezésükkor kilátásba helyeztek számukra.

a berlini-magyar nagykövetség és a munkaügyi minisztérium apró is felhívja a figyelmet, hogy már a kinn-tartózkodás ideje alatt meg kell kezdeni a hazatérés, az itthoni munkábaállítás előkészítését, mégpedig úgy, hogy a kint szerzett szakmai tudást és tapasztalatokat a fiatalok további munkájukban feltétlenül hasznosítani tudják./mti/

--

bb. 43. vezetékes ivóvizet kapott bükkszentkereszt vid kz/mné/11 cz

1969. szeptember 11.

megoldották a bükk hegység tetején fekvő 1500 lakosu bükkszentkereszt ivóvizellátását, s ezzel megteremtődött a lehetősége, hogy az erdőkkel övezett község üdülőhelyé fejlődjék. a hegyi vízmű építésére csaknem 8 millió forintot költöttek. a falu lakossága családonként 3600 forinttal járult hozzá a kialakításához. az új vízművet az alsószinva forásra építették. az ott felszerelt korszerű gépházból nagynyomásu acélcsőveken szivattyúzzák fel a kristálytisztá karszt-vizet a somosbérci tárolómedencébe, ahonnan aztán már gravitációs úton jut el a községbe. a több mint egy évig tartó munka során a forrás és a falu között mintegy 8 kilométer hosszú csővezetékot fektettek le, 20 közkifolyót szereltek fel, 14 üdülő, illetve közintézmény épületébe kötötték be a vezetékes ivóvizet. a 612 méter magasan fekvő község vízművének műszaki átadása csütörtökön kezdődött meg, ünnepélyes üzembehelyezésére pedig szeptember 28-án kerül sor./mti/

--

- 26 -

16.45/11 4 18¹⁰

bb 39. a nagyközségekben a helyi tanácsok intézik a munkaközvetítést

ssl/mm/um 1e cz

1969. szeptember 11.

a munkaügyi miniszter most megjelent rendelete értelmében október 1-től a nagyközségekben a helyi tanácsok szakszervezeti szerveinek hatáskörébe kerül a munkaközvetítés, s a tanulóifjúság szűkei foglalkoztatásának megszervezése is. ők segítik a fővárosban a szabadságvesztésből szabadultak elhelyezkedését is. e feladatokat eddig a járási, illetve a járási jogu városi tanácsok szervei látták el.

mint a munkaügyi minisztériumban elmondották, a rendelet összhangban van azzal az elvvel, hogy minden ügyet ott intézzenek, ahol az adottságokat a leginkább ismerik. a nagyközségek vezető testületei tanácsaikkal eddig is segítettek ugyan elhelyezkedésükben a helyi lakókat. október 1-től azonban intézményesen közvetítenek a munkát és a munkaerőkeresők között. mivel a helyi viszonyokat jobban át tudják tekinteni, várhatóan nagyobb segítséget tudnak nyújtani a helyi vállalatoknak és a lakosságnak, mint a tőlük távolabb álló járási tanácsok. a minisztérium szerint igen fontos, hogy a rendelet végrehajtásának módszereit mindenütt körültekintően dolgozzák ki. elengedhetetlen például, hogy ne csak saját községük, hanem a környék, sőt az egész járás munkaerőhelyzetét is jól ismerjék, s a hozzájuk fordulónak a község határain túl lévő munkahelyeket, munkaerőforrásokat is tudjanak ajánlani./mti/

--

bb 42. kalinyini komszomol-delegáció somogyban

vid/fm/um cz

1969. szeptember 11.

a pamutfonóipari vállalat kaposvári gyára kisz-bizottságának meghívására csütörtökön a szovjetunióbéli kalinyini pamutkombinát képviselőtében öt tagu komszomol-delegáció érkezett somogyba. a küldöttség vezetője v.m. iganic, a kalinyini lenin-renddel kitüntetett pamutkombinát igazgatója, a kalinyini terület szovjet-magyar baráti társaságának elnöke. a vendégeket kaposvárott a városi pártbizottság, a megyei kisz-bizottság, valamint róna imre, a pamutfonóipari vállalat kaposvári gyarának igazgatója, a magyar-szovjet baráti társaság elnöke fogadta. a küldöttség egy hétig tartózkodik a megyében, továbbá megismerkedik a balatonnal, a nagyatádi konzervgyárral, az igali gyógyfürdővel és a megyeszékhely nevezetességével is./mti/

--
- 27 -

16.47/um 4 18¹⁰

bb 44. ruhatisztító „gyár” szegeden

vid/kz/mné/um cz

1969. szeptember 11.

uj patyolat üzem - valóságos ruhatisztító gyár - kezdte meg próbaüzemelését szeged belső ipari övezetében. a több mint 30 millió forintos költséggel épült és felszerelt üzem hazai, továbbá ndk és nszk gyártmányu gépei évente 12.000 mázsá ruhát mosnak, majd, s több mint 100.000 tétel vegytisztítást is elvégeznek./mti/

bb 45. a keleti főcsatornából kap vizet debrecen

vid/kz/mné/um cz

1969. szeptember 11.

a város fejlesztéséről tárgyalt csütörtöki ülésen debrecen megyei jogú város tanácsa. a város ezévi fejlesztési célokat szolgáló beruházási kerete 348 millió forint. ebből azonban, mint rámutattak, az év első felében csupán 96 millió forintot használtak fel. több beruházás átadása ugyanis áthúzódott az év második felére. lakás az idén 600 épül a városban, jövőre pedig 900 új otthont akarnak kialakítani. a tanács már jó előre biztosította a jövő évben megépülő új lakások helyét, sőt már a negyedik ötéves terv időszakában épülő lakóházak építési területét is kijelölték. jórésztük a szanálásra itélt földszintes és egyemeletes belvárosi házak helyére kerül. az új belvárosi lakóházakat már házigyári elemekből szerelik össze. a debreceni házigyár ugyanis a jövő év második felében megkezdte a termelést. bejelentették továbbá a tanácsülésen, hogy a város vízellátásának megjavítására felhasználják a keleti főcsatorna vizét is. az ezzel kapcsolatos beruházási program elkészült./mti/

bb 49. lengyel vöradók magyarországi látogatása

i ms/mm/um zs la

1969. szeptember 11.

lengyel vöradók 70 tagu csoportja érkezett hazánkba tiz napos látogatásra. a vendégek csütörtökön megtekintették az országos vérellátó és transfúziós szolgálat központját, ahol közülük 46-an külön felajánlasként vért adtak a magyar betegek számára. a vöröskereszt országos központjában dr. soóky lászló főtitkárhelyettes fogadta a lengyel vendégeket./mti/

16.55/um *be 18.40*

- 28 -

bb. 51. magyar felszólalás az európai egészségügyi parlamentben

t ms/mm/zs/ll la

1969. szeptember 11.

az egészségügyi világszervezet európai területi bizottsága csütörtökön a néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében folytatta az ugynevezett hosszútávú programok vitáját.

ezuttal a környezetihigiene kérdései álltak a vita középpontjában. az ülésen felszólalt dr. tóth béla egészségügyi miniszter-helyettes is. összefoglaló képet adott a hazai víz - és levegőegészségügyi kutatásokról és intézkedésekről, kifejezte hazánk együttműködési készségét a környezetegészségügyi problémák kutatásában és megoldásában. hangsúlyozta: ugyanakkor a magyar egészségügyi munkában jól fel tudnók használni a vegyszerek, elsősorban a növényvédőszeres okozta szennyeződések, valamint a zajártalmak tanulmányozásában és csökkentésében elért külföldi eredményeket.

a délutáni tanácskozáson a világszervezet európai területi irányításának költségvetését tárgyalták meg. a tanácskozást pénteken folytatják./mti/

bb. 53. új utcák debrecenben

vid fm/ll la

1969. szeptember 11.

debrecenben a városfejlesztés révén új utcák alakultak ki. elnevezésükről csütörtökön döntött a debrecen városi tanács. két új utcát ráthonyi sándorról és becskerekéről neveztek el. a város egyik kert-részében lévő új utca a boldogkert nevet kapta. a 13. században ugyanis ezen a helyen boldogfalva néven település volt. egy másik új utcát gergely-utcának neveztek el, miután ott az első építkező egy gergely-nevű munkásccsalád volt./mti/

16.55/ll la *18.40*

- 29 -

bb 47. a közeledő esők valószínűleg meghozzák a lehülést is

i tz/mm/um 1e cz

1969. szeptember 11.

Jó hatezer kilométer hosszúságban, az ibériai félszigettől az urai északi lánccig töretlen vonalban húzódó meleg áramlás jellemezte európa időjárás térképét a hét kezdetén - mondta munkatársa - a ahol ez a délnyugati -nyugati irányú áramlás összetalálkozott az óceáni hűvösebb levegővel, így például a brit-szigetek térségében és norvégiában, erősen felhős, borult idő alakult ki. voltak esők zivatarok az olaszországtól a kárpát medence nyugati térségéig nyúló sávban is, de mindenütt máshol Európában derült, száraz volt az időjárás, legfeljebb a délutáni órákban alakult ki itt-ott futó zápor, vagy kisebb jelentéktelen zivatar.

az ősz közeledtét jelzi azonban, hogy éjszaka a szovjetunió területén - bár egyelőre inkább csak moszkvától északkeletre, majdnem az uralnál - fagypontra, sőt néhol valamivel fagypontra alá is süllyedt a hőmérséklet. ugyanakkor viszont az említett áramlás egészen közép-skandináviáig „felrántotta”, a meleg levegőt, s így Finnországban és skandinávia déli részein 20-21 fokos hőmérsékletek is előfordultak. 30 fokos vagy azt is meghaladó melegeket már csak Spanyolország déli területein mértek például Granadában 32 fokot.

hazánkban szerdán kora délután a nyugati megyékben már megjelentek a záporok, zivatarok, de ez a csapadékos zóna nagyon lassan halad előre kelet felé, úgy hogy 24 óra alatt még mindig csak a győr-baja vonalig jutott el. a lehullott csapadék mennyisége sem volt jelentős, a tíz millimétert csak keveshelyen érte el. a hőmérsékletek meglehetősen változatosan alakultak hazánk határain belül is. a maximum az esős nyugati megyékben 17-20, másutt, ahol nem volt eső, 21-25 fokot ért el.

a jövő hétfőig szóló távolabbi előrejelzés szerint a következő napokban a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 10-15 fok között a nappali hőmérsékletek eleinte 23 - a tiszántúlon 25, - később országszerte 20 fok körül lesznek. öt millimétert meghaladó csapadék hazánk területének 60 százalékán várható./mti/

17.45/um 4124

- 30 -

bb 48. az üzemegészségügy helyzetéről tárgyalt a tatabányai városi tanács

vi/fm/um cz

1969. szeptember 11.

a város üzemegészségügyi helyzetét vitatta meg csütörtöki ülésén a tatabányai városi tanács. megállapította: az egészségügyi ellátás elsősorban a szénmedence aknaüzeménél javult. az elavult orvosi rendelőket és szociális létesítményeket felszámolták, s helyettük újakat építettek. a múlt év novemberében főfoglalkozású bányorvosokat állítottak munkába, akik kizárólag a mélyszinti üzemek dolgozóival foglalkoznak. országosan egyedülálló kezdeményezés az is, hogy tökéletesítették a bányászok munkakalkulációs elbírálását. a felvételre jelentkezők nemcsak a szabványos vizsgálaton esnek át, hanem különleges műszeres vizsgálatot is állapítják meg, hogy ki alkalmas földalatti munkára. a dolgozók jobb egészségügyi ellátását a szénbányák igazgatósága anyagilag is segíti. saját alkalmazottként foglalkoztat egészségügyi dolgozókat és megfelelő lakást juttat az üzemorvosoknak.

a város más nagyüzemeiben már több kívánnivalót hagy maga után az egészségügyi helyzet. különösen a tatabányai cementgyárban és a vele szomszédos alumíniumkohóban sok a probléma. a cementgyár pora és füstje mindkét üzem környékén olyan mértékben szennyezi a levegőt, hogy az üzemrészek szellőztetéséhez a friss levegő utánpótlására alig van lehetőség.

az egészségügyi szerveknek gondot okoz a fővárosból tatabányára települt új üzemek megfelelő ellátása is. a munkahelyi körülmények kielégítőek ugyan, az üzemorvosi ellátást azonban néhány üzemben még nem szervezték meg. a csütörtöki tanácsülésen elhatározták, hogy a jövő év végéig megoldják az orvosi ellátást a települt üzemekben és környező lakótelepeken. határozatot hoztak arra, is, hogy továbbfejlesztik a jól bevált főfoglalkozású bányászati orvosi rendszert./mti/

...

bb 54. jutalom a nagycsaládos törzsgárda-tagoknak

vid/fm/um la

1969. szeptember 11.

figyelemre méltó kezdeményezést indott el a hajdusági iparművek téglási üzemének vezetősége és szakszervezeti bizottsága: fokozott mértékben támogatják a nagycsaládos törzsgárdatagokat. a vállalat vezetőségének határozata értelmében minden esztendőben szeptember elején - amikor kezdődik a tanítás - külön jutalmat adnak a tíz évnél hosszabb ideje gyárunkban dolgozó nagycsaládos dolgozóknak. első alkalommal 13 olyan szülő kapott 400-500 forintos rendkívüli jutalmat, akiknek négy vagy több gyermekük jár iskolába./mti/

...

17.55/11

4c 1971

- 31 -

bb. 50. üzletkötők jelentéseiből - élénk üzleti élet a vásár kiállításai csarnokaiban

t sz/tné/le/ll cz

1969. szeptember 11.

a budapesti őszi vásáron az ipar és kereskedelemközötti tárgyalások arra engednek következtetni, hogy a bemutatott újdonságok többsége rövidesen, de legkésőbb fél éven belül az üzletekben is megtalálható lesz.

a budapesti harisnyagyár vezetői csütörtökön például a rőtlex-el 40 millió forint értékű 1970. évi szállítására kötöttek szerződést. a rőtlex többek között másfél millió pár nylonharisnyát rendelt és bejelentette igényét a vásáron nagy közönségsikerrel árított színes pamutharisnyákra is. nagy mennyiségű árut ad át a gyár közvetlenül a kiskereskedelmi vállalatnak és a 3 százalékos nagykereskedelmi árrésen megosztoznak.

a vállalatok jelentései sok egyéb üzletről számolnak be. a pamuttextilművek negyedmillió méter különböző bürnyanyagot értékesített 7,5 millió forint értékben. a pamutnyomóipari vállalat raktárkészleteiből azonnali szállításra 22 millió forint értékűt adott el. a győri textilművektől a kereskedelem a specifikációs tárgyalásokon 3 millió zsebkendőt, sok ágynemű anyagot és több más terméket rendelt. a bonyhádi cipőgyár képviselői a cipőnagykereskedelmi és a fővárosi cipőkiskereskedelmi vállalatnak 95 ezer pár cipőt adtak el; ennek értéke mintegy 20 millió forint. a teljes mennyiséget még a negyedik negyedévben szállítják. a jövő évben gyártandó cipők értékesítéséről is több új kereskedelmi partnerükkel tárgyaltak a bonyhádiak. a debreceni ruhagyár még az első szakmai napon tárgyalás-sorozatát kezdett és a vásár valamennyi „hétköznapjára”, programba vette, hogy kereskedelmi partnereinek egy-egy csoportjával tárgyal. az eddigi üzletkötések során csaknem 90 ezer ruhára kapott megrendelést s üzletkötéseinek értéke megközelíti a 20 millió forintot./mti/

- 32 -

18.05/um le KII

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1969. szeptember 11.

bb. 55. a minisztertanács ülése

ll la

1969. szeptember 11.

a kormány tájékoztatási hivatala közli.

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. jóváhagyólag tudomásul vette timár mátyásnak, a kormány elnökhelyettesének tájékoztatóját a magyar párt- és kormányküldöttség részvételéről a románia felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken, valamint beszámolóját a jugoszláv szövetségi végrehajtó tanács elnökhelyettesével augusztus 27. és 31. között folytatott tárgyalásairól.

a kormány határozatot hozott magyarország részvételéről a nemzetközi atomenergia ügynökség közgyűlésének szeptember 23-án kezdődő bécsi, 13. ülészakán; a magyar küldöttség vezetésével dr. straub f. brunó egyetemi tanárt, a magyar tudományos akadémia alelnökét bizta meg.

a külügyminiszter előterjesztésére a kormány úgy határozott, hogy a magyar népköztársaság elismeri a libiai arab köztársaságot.

az országos tervehivatal elnöke jelentést tett a népgazdaság első félévi fejlődéséről. a beszámoló megállapítja: 1969 első félévében sikeresen valósultak meg a népgazdasági terv fő célkitűzései, egyre határozottabban bontakozik ki a gazdaságirányítás reformja.

/folyt.köv./

17.00/11 le 1730

- 1 -

bb. 55. a minisztertanács ... folyt./ 11

az idei népgazdasági terv - a korábbi évekhez viszonyítva mérsékeltbb növekedési ütem mellett - elsősorban a hatékonyság növelését, az egyensúly javítását tűzte ki célul.

1969. első félévében az ipar 3 százalékkal termelt többet, mint egy évvel ezelőtt. a vállalatok jobban figyelembe vették a vevők igényeit, ezért a termelésnél nagyobb mértékben emelkedett az értékesítés, a készletnövekedés mértéke pedig kisebb volt mint az elmúlt esztendőben.

Jók a mezőgazdasági terméseredmények. minden fontosabb növényfélésegből több termett, mint a megelőző években és mint amennyit terveztek.

az év első hat hónapjában a lakosság pénzbevételei, nagyjából a dolgozók létszámnövekedése folytán, 10 százalékkal emelkedtek, hasonló mértékben nőtt a kiskereskedelmi forgalom is. javult a beruházási tevékenység, bár az építkezések terén a szükséglet és a kapacitás közötti feszültség továbbra is fennáll. a külkereskedelmi áruforgalom a tervezettnél kedvezőbben alakult.

a minisztertanács a beszámolót jóváhagyólag tudomásul vette. felhívta az érintett minisztereket és országos hatáskörű szervek vezetőit, hogy az év hátralévő részében a terv sikeres teljesítésének érdekében a szükséges intézkedéseket tegyék meg. határozatot hozott arra is, hogy a hazai termelés fokozása mellett az áruellátás folyamatossága és választékának bővítése érdekében növelni kell a közszükségleti és fogyasztási cikkek importját.

a népgazdaság első félévi fejlődéséről szóló jelentéshez kapcsolódva, a munkaügyi miniszter a munkaügyi helyzetről számolt be. az előterjesztés megállapítja: 1969. első hat hónapjában változatlanul jelentős volt a munkaerő kereslet.

a vizsgálatok arra utalnak, hogy a vállalatok ez évben a bérfejlesztést elsősorban a munkaerő megtartására, a létszámhiány betöltésére, illetve a kereseti arányok javítására fordítják.

/folyt.köv./
17.05/11 Kc 173:

bb. 55./ a minisztertanács ... 2. folyt./ 11

a minisztertanács a jelentést elfogadta.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter a nyári mezőgazdasági munkák végrehajtásáról és az őszi mezőgazdasági és felvásárlási munkákra való felkészülésről tett jelentést. a mezőgazdasági nagyüzemek jól szervezeten készültek fel a nyári munkákra. a gabona 93 százalékat géppel aratták - az előző évben 91 százalékat -, ezen belül a kombájnnal betakarított gabona aránya több mint 90 százalék - az előző évben 88 százalék - volt. a mezőgazdasági dolgozók lelkiismeretes munkával a viszonylag nagyobb arányú megdőlés ellenére jó eredményeket értek el. a gabonafelvásárlást szervezeten, zökenő nélkül végezték.

a soron következő feladat a mezőgazdasági üzemekben mintegy 4 millió hold kapás- és egyéb növény termésének betakarítása, 3,5 millió hold őszi vetésű növény talajelőkészítése és vetése, körülbelül 700 ezer hold istállótrágyázása és csaknem 4 millió hold őszi mélyszántása. ebben az időszakban kell gondoskodni mintegy 375 ezer hold szőlő szüreteléséről, feldolgozásáról is.

az őszi mezőgazdasági munkák elvégzéséhez szükséges erdő- és munkagépekből, valamint alkatrészekből - műrágyaszórók és silókombájnok kivételével - a forgalmazó vállalatok teljes egészében ki tudják elégíteni a mezőgazdasági üzemek várható igényeit. vetőmagvakból is elegendő készlet áll rendelkezésre.

a minisztertanács a jelentést megvitatta és elfogadta, majd egyéb ügyeket tárgyalta./mti/

--

- 3 -

bb 52. vas-műszaki nap az őszi vásáron - folytonéő etázs-
kazanokat ajánlanak a szénbányák

t sz/tné/um ie la

1969. szeptember 11.

a budapesti őszi vásár szakmai napjainak sorozatában
csütörtökön a vasműszaki cikkek gyártása, értékesítése került
napirendre: a műszaki cikkek gyártók találkoztak az értékesi-
tőkkel. a szakmai nap eseményéhez tartozott az az ankét, amely
a kereskedők klubjában zajlott le az egyesült magyar szén-
bányák rendezésében. schwerner jános főosztályvezető tájé-
koztatta az érdeklődőket arról, hogy három szénbánya - a
mecseki, az oroszlányi és a nógrádi megkezdte gépgyártó üze-
mében a fűtőberendezések gyártását. a számítások szerint
még 1980-ban is másfél millió lakást, az otthonoknak mintegy
50 százalékát fűtik szénrel. az egy-egy helyiség önálló
fűtésére szolgáló egyedi kályhák mellett a szénbányák inkább
afolytonéő automata hőfokszabályozós széntüzelésű etázska-
zanokat ajánlják. pályázatra beérkezett konstrukciók alapján
háromféle típust gyártanak és ezekkel a következő 10 évben
mintegy 100.000-120.000 lakást kívánnak ellátni. ebben az
évben még csupán 300 készül, de a továbbiakban a vásáron
előjegyzéseket vesznek fel. a megrendelőlapokat egyébként
kisorsolják és a négy nyertes díjmentesen kapja a kazán t./mti/

bb 57. hazaérkezett hanoiából a magyar párt-és kormányküldöttség

t fe/tm!um zs la

1969. szeptember 11.

csütörtökön a késő délutáni órákban hazaérkezett
hanoiából az a magyar párt-és kormányküldöttség, amely fehér
lajosnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a
minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével részt vett
ho si minh elnök temetésén. a küldöttséget a ferihegyi repülő
téren dr. ajtai miklós, az mszmp politikai bizottságának pót-
tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, és bojti jános
külügyminiszterhelyettes üdvözölte. jelen volt hoang luong,
a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete, le
huu van, a délvietnami köztársaság budapesti nagykövetségének
ideiglenes ügyvivője, és n.n. szikacsov, a szovjetunió budapesti
nagykövetségének követtanácsosa./mti/

- 33 -

18.10/um k 184

bb 56. tudományos tanácskozás a matematikai módszerek népgazdasági alkalmazásáról

ms/gg/um zs la

1969. szeptember 11.

A magyar közgazdasági társaság matematikai-közgazdasági szakosztályának rendezésében csütörtökön háromnapos tudományos tanácskozás kezdődött révfülöpnön. A kollokvium tárgya: matematikai módszerek alkalmazása népgazdasági folyamatok elemzésében és tervezésében.

A tanácskozáson száznál több hazai szakember, -közgazdász, matematikus, statisztikus, számítástechnikai szakember - 14 tudományos dolgozatot vitat meg./mti/

-.-

bb 58. a lengyel parlamenti küldöttség látogatásai

t bc/j/um zs la

1969. szeptember 11.

A lengyel parlamenti küldöttség cseslaw wycech-nek, a szejm elnökének vezetésével csütörtökön a ganz-mávag-ba látogatott el. A látogatáson részt vett dr. jókai loránd, az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának titkára, dr. kocsis józsef kohó-és gépipari miniszterhelyettes, valamint tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete is.

Csergő jános, a ganz-mávag vezérigazgatója tájékoztatta a küldöttséget a 125 éves multira visszatekintő gyár történetéről, a magyar gépgyártásban betöltött szerepéről, szervezetről, termékeiről, amelyek közül sok a világ különböző tájaira is eljut, hiszen a gyár több mint 50 országba szállít. Beszámolt arról is, hogy legjelentősebb vevőik közé tartozik Lengyelország, amelyek kapcsolataik több mint négy évtizede kezdődtek meg. Ezek a felszabadulás után jelentősen fejlődtek, s több száz diesel motorkocsit, mozdonyt szállított a gyár Lengyelországba. Annak a véleményének adott kifejezést, hogy a kapcsolatok az 1970-75-ös években tovább fejlődnek.
/folyt.köv./

- 34 -

18.15/um Hc 194

bb 58. / a lengyel....folyt./um

A tájékoztatót követően a küldöttség tagjai számos kérdést tettek fel. Többek között az új gazdasági mechanizmus bevezetésével kapcsolatos tapasztalatokról, az együttműködés további lehetőségeiről, a szakmunkás-utánpótlás biztosításáról, a szociális létesítményekről érdeklődtek. Kérdések hangzóttak a vállalatban is, hogyan vesznek részt a dolgozók a vállalati tevének elkészítésében, hogyan valósul meg a termelés pártellenőrzése, miként alakul a munka termelékenység, s ezzel kapcsolatban foglalkoztatottság és a műszaki fejlesztés. Az iránt is érdeklődtek, hogy a tengerentúli szállításokra milyen mértékben veszi a gyár igénybe a lengyel hajóparkot.

A közvetlen hangulatu eszmecsere követően a vendégek megtekintették a szerelvényekben készülő motorvonatokat, majd a motor-és hajtómű; s a mozdony-gyáregységet keresték fel. A látogatás végén cseslaw wycech örömet fejezte ki, hogy megismerkedhettek a nagy multu gyár munkájával, fejlődésével. Tapasztalhattuk - mondotta, hogy jelentős feladatuknak tartják a régi, elavult berendezések felújítását, modernizálását is. Ugy vélem, hogy ezen a téren is kibontakozhat együttműködésünk. Lengyelországban nagy az érdeklődés a magyar gazdasági reform bevezetésével kapcsolatos tapasztalatok iránt, nálunk is napirenden szerepelnek a gazdasági élet reformjának kérdései, s e vonatkozásban jelentős segítséget nyújthatnak a magyarországi eredmények, tapasztalatok.

A lengyel parlamenti küldöttség ellátogatott a budapesti őszi vásárra is. Itt kristóf lászló, a hungexpo vezérigazgató-helyettese és dr. vitéz andrás, a vásár igazgatója fogadta a vendégeket. A vásár szerepéről kapott tájékoztatás után a lengyel parlamenti küldöttség tagjai megtekintették a könnyűipari, a kereskedelmi gépeket és berendezéseket, a háztartási kiscsép-, valamint az ételmiszerpavilont. A látogatás végén őszinte elismeréssel nyilatkoztak a látottakról.

Ezt követően a lengyel vendégek városnéző körutat tettek, ismerkedtek a főváros néhány nevezettségével./mti/

-.-
- 35 -

18.20/um Hc 1920

bb 59. elbucsuztatták tardos andrást

t ol/tr/um zs la

1969. szeptember 11.

hozzátartozók, barátok, kollégák és tisztelők százaibucsuztatták nagy részvétellel csütörtökön a farkasréti temetőben tardos andrást, a magyar rádió-és televízió külföldi adások főszerkesztőségének vezetőjét. ott volt dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese, tömpe istván, a magyar rádió és televízió elnöke, az mszmp kb tagjai, várkonyi péter, a tájékoztatási hivatal vezetője, siklósi norbert, a mnesz főtitkára és nagy richárd az mszmp viii. kerületi pártbizottságának első titkára. a nagyszámu gyászoló közönség soraiban ott volt politikai, társadalmi, kulturális életünk sok más ismert személyisége, a magyar sajtó számos vezető munkatársa.

az art énekharának tolmácsolásában gyászdalok vezették be a szertartást, majd a ravatalnál kulcsár ferenc, az mszmp viii. kerületi bizottsága, a magyar rádió-és televízió elnöksége, valamint a magyar újságírók szövetsége nevében bucsuzott el az elhunyttól, méltatta tardos andrás élete munkásságát. berend t. iván a barátok nevében mondott bucsuszavakat.

a gyász-zsertartás az internacionálé hangjaival ért véget./mti/

--

bb. 60. összeült a második országos ifj munkás parlament

t pr/gg/zs/il la

1969 szeptember 11.

csütörtökön a csepeli munkásotthonban megkezdte tanácskozá-
sát a 2. országos ifj munkás parlament 300 küldötte. az elnök-
ségben helyet foglalt biszku béla, a magyar szocialista munkás-
párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára,
jakab sándor és tóth mátyás, az mszmp központi bizottságának osz-
tályvezetői, dr. beckl sándor, a szakszervezetek országos taná-
csának titkára, szépölgyi zoltán, a budapesti pártbizottság
titkára, valamint molnár ernő, a csepel vas- és fémüvek pártbi-
zottságának első titkára. az elnökség tagja volt abdul rahman
vezírov, a lenini komszomol központi bizottságának titkára.

/folyt.köv./

18.30/11

4c 1920

- 36 -

bb. 60./ összeült ... 1. folyt./ 11

tóth imrének, a kisz kb osztályvezetőjének megnyitó szavai után méhes lajos - akisz központi bizottságának első titkára mondott beszédet. köszöntötte a magyar munkás-ifjuság sokszáz-
ezres taborának küldötteit, majd a többi között hangsúlyozta:

- ma már egyre inkább elfogadják a társadalmi-gazdasági élet különböző szféráiban a kommunista ifjusági szövetségnek azt a jogát és kötelességét, hogy a fiatalok érdekeinek védel-
mezője legyen. é tevékenység elismert fórumai lettek a munkás,
a tsz fiatalok, a közép- és szakmunkás tanulók helyi, illet-
ve országos parlamentjei, az egyetemi és főiskolai hallgatók küldötteinek konferenciái. két ellenvetés szokott elhangzani a kisz ilyen irányu tevékenységével kapcsolatban. az egyik at-
tól félti szövetségünket, hogy ha az ifjuságnak nagyon konk-
rét érdekeiért folytatott harcát magának tekinti, akkor csök-
ken a fiatalok kommunista nevelésében betöltött s szerepe. ez
a a szembesítés hibás. fordítva viszont igaz, ha az ifjusági szövetség nem ismeri és nem ad hangot az ifjuság ér-
dekeinek, törekvéseinek, ha nem harcol az itt is jelentkező ellentmondások leküzdéséért, akkor ez a kommunista nevelés hatékonyságát veszélyezteti. a másik ellenvetés szerint a kü-
lönböző ifjusági rétegek parlamentjei veszélyeztetik az ifju-
sági szövetség egységét. meggyőződésünk itt is éppen ellenke-
ző: az egyes ifjusági rétegekkel való megkülönböztetett foglal-
kozás nem gyengíti, hanem erősíti szövetségünk egységét.

- gyakran hallani olyan véleményt, hogy mennyivel könnyebb ma egy fiatal embernek elkezdenie az életet, mert a lehetősé-
geket szinte tálcán kínálja a társadalom. é véleményben termé-
szetesen sok az igazság, ugyanakkor azonban igaz az is, hogy ma sem könnyű feladat felkészülni a munkás életre, átjutni a kollektívába való beilleszkedés első buktatóin. éppen ezért választotta a 2. országos ifjusági parlament tanácskozása közpon-
ti témájaként a fiatalok munkába állásának, munkahelyi beillesz-
kedésének segítését.

méhes lajos szavai után ribánszki róbert, a kisz kb tit-
kára tartott vitaíndító referátumot. előjáróban elmondotta, hogy a kisz 7. kongresszusa óta az ifjusági szövetség közpon-
ti bizottsága két alkalommal is foglalkozott a munkásifjuság termelési tevékenységével, a fiatal munkásnok, munkások élet-
és munkakörülményeivel, a körükben végzett mozgalmi munka kér-
déseivel, feladataival. határozatok születtek, amelyek rámutat-
tak, hogy a munkásifjuság hazánk fiataljainak létszámát illető-
en legnagyobb, politikai szerepét, súlyát tekintve legalap-
vetőbb rétege, a munkásosztály szerves része, utánpótlása.

/folyt.köv./

18.25 11

4c 1920

- 37 -

bb. 60./ összeült ... 2. folyt./ 1.

e dokumentumok foglalkoztak a szakmunkásképzés terén tapasztalható gondokkal, vizsgálták a munkássá válás folyamatát, felhívták a figyelmet a pályaválasztás és a munkásélet problémáinak társadalmi megítélésének viszonyára, összefüggéseire. a kisz központi bizottságának határozatait az elmúlt hónapokban, s serra megtárgyalták a különböző szintű kisz szervek és bizottságok, s mintegy 800 üzemi, husz kerületi, 11 városi és hét megyei ifjumszervezetben mondták el véleményüket maguk az érdekeltek, a fiatal munkások. ezek az előparlamentek, számtalan javaslattal, indítvánnyal megszívlelésre méltó véleményeket gazdagították a szervezeti életet. a tapasztalatok birtokában viszont már az is megállapítható, hogy a nevelés és ezen belül a világnézeti, a hazafias és internacionalista, osztályharc nevelés kérdései még mindig nem kaptak olyan hangsúlyt a tanácskozásokon, mint amilyen megilleti azokat. fel kell figyelni arra is - emelte ki ribánszki róbert - hogy a szervezeti élet problémáiról, fejlesztésének feladatairól is kevesebb szó esett, mint egyéb témákról.

a kisz kb titkára végezetül hangsúlyozta: ne csak a nyílt szavak, hanem a megoldásra törekvő közös állásfoglalások, javaslatok fóruma is legyen ez a tanácskozás. a parlament kialakította indítványok, vélemények, észrevételek számottevően elősegíthetik az ifjumszervezetek problémáinak megoldását.

a vitaindító referátumot követően az ifjumszervezetek parlament küldöttjei négy szekcióban folytatták tanácskozásukat. az első szekció ülésük - amelyen részt vett és felszólalt biszku béla is - a kezdő munkavállaló fiatalok sajátos helyzetét elemezték, a másodikban az ifjusági termelési mozgalmak, versenyek szerepét vitatták meg. a harmadik szekció témája: „a munkások és fiatalasszonyok helye, szerepe társadalmunkban, az üzemi, a munkahely, a család és a kisz szervezetek életében.„ a negyedik szekcióban az üzemi kisz szervezetek feladatairól hangzottak el hozzászólások.

a tanácskozás elsőnapjának végeztével az ifjumszervezetek parlament küldöttjei megkoszorúzták a csepel vas- és fémüvegyár bejáratánál álló lenin szobrot, majd megtekintették a csőgyárat, a fémüvegyárat és az acélművet. a látogatás befejeztével a munkások otthon színháztermében fiatal művészek kedveskedtek ajándékműsorral a munkások ifjusági képviselőinek.

az ifjumszervezetek parlament pénteken folytatja munkáját./mtl/

- 38 -

18.40/um 16.19.69

bb 61. halálos közlekedési balesetek

p pr/gg/um zs la

1969. szeptember 11.

a megengedettnél gyorsabban vezette motorkerékpárját díósi zoltán, 18 éves budapesti géplakatos, s a xiii. kerületben a reitter ferenc utca és a keszkenő utca kereszteződésénél elütötte novák istvánné, 44 éves takarítónőt, és horváth géza 34 éves szállítómunkást. novák istvánné a helyszínen meghalt, horváth gézát súlyos sérüléssel szállították kórházba. a gázoló motorkerékpárost a rendőrség őrizetbe vette és eljárást indított ellene.

a x. kerületben a sarkert ut 42. szám előtt fáktávolságon belül egy 28-as villamos elé lépett dohnál károlyné, 82 éves budapesti nyugdíjas. az idős asszony kórházba szállítása közben meghalt.

nem adta meg motorkerékpárjával a kötelező elsőbbséget bódya andrás, 28 éves műszaki ügyintéző, s a viii. kerületben a rákóczi ut és a gyulai pát utca torkolatánál elütötte dobránszky miklósné 61 éves budapesti nyugdíjast. az idős asszony a kórházban meghalt.

rád községben egy motorkerékpáros halálra gázolta kmetti daniel 74 éves nyugdíjast. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított./mtl/

bb 62. hazaérkeztek „a győzelem zászlaja alatt.„ nemzetközi motorostura résztvevői

t pr/gg/um zs la

1969. szeptember 11.

csütörtökön hazaérkezett az a hattagu kisz delegáció, amely részt vett „a győzelem zászlaja alatt.„ elnevezésű nemzetközi motorosturán. a turát hét európai szocialista ország - bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, az ndk, románia és a szovjetunió - ifjusági szervezetei rendezték. minden ország egy-egy motoros delegációt küldött, amelynek tagjai nyomon követték a nagy honvédő háboruban győztes szovjet hadsereg 25 évvel ezelőtt megtett útját. a csoport augusztus 11-én indult moszkvából, a vörös térről, s a szovjetuniót, lengyelországot, és romániát bejárva zárta útjának első szakaszát. velük volt az a híres vörös zászló is, amelyet a szovjet harcosok annakidején a bertini csatában kivívott győzelem jeléül a reichstag ormára tüztek.
/folyt.köv./

- 39 -

18.47/11

18.10.69

?? 62./ hazaérkeztek....folyt./um

a delegációt páricska zoltán, a kisz központi bizottságának helyettes osztályvezetője fogadta. a küldöttek - akik a csepel motorkerékpárgyár legújabb konstrukcióján, a „p-10„-esen tették meg az utat - jövő tavasszal ismét utra kelnek. ekkor teszik meg a tura második szakaszát, s magyarországon, csehszlovákián és az ndk-n keresztül a győzelem napjára, május 9-ére, a második világháború befejezésének negyedszázados évfordulójára érnek berlinbe. a motoros küldöttek itt részt vesznek a világ ifjúságának három napos antilimperialista konferenciáján, amelyenőt főldrész fiataljai emelik fel tiltakozó szavukat az újfaszta szervezkedés, a fenyegető neonáci veszély ellen./mti/

bb 65. diszbemutató salgótarjánban

vid/fm/um la

1969. szeptember 11.

tévé-filmek diszbemutatóját rendezték meg csütörtökön salgótarjáni józsef attila művelődési központban. levetítették órsi ferenc „legenda a páncélvonaton„ című alkotását, - amelyet zsuzs éva rendezett - továbbá cserhalmi imre író és hajduffy miklós rendező filmjét, a borbély halálát. ez a két film lett a győztes a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottságának pályázatán, amelyet a magyar tanácsköztársaság nógrád megyével kapcsolatos epizódjait megelevenítő magas művészi színvonalú alkotásokra tavaly meghirdetett. a legenda a páncélvonatról című filmet a televízió augusztusi műsorából már ismeri a közönség, a borbély halála című filmnek ez volt az ősbemutatója.

a salgótarjáni diszbemutatón részt vett cserhalmi imre, zsuzs éva és hajduffy miklós, valamint dégi istván színművész. az előadás után hankó jános, a nógrád megyei tanács vb. elnökhelyettese átnyújtotta a pályadíjakat, majd a két tévé-film alkotói a művelődési központ klubjában találkoztak a közönséggel./mti/

--

- 40 -

18.57/-11

R 18

bb. 64. a díjak egyharmadát magyar borok nyerték a nemzetközi versenyen

t jf/tr/zs/11 la

1969 szeptember 11.

a 6. budapesti nemzetközi borverseny Unnepélyes eredményhirdetésére csütörtökön került sor a mezőgazdasági múzeumban. dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes elmondta, hogy a budapesti találkozón ezúttal 22 ország vett részt. a kereskedők és a vállalatok mintegy 1500 italmintát bocsátottak a zsűri elé. a magyar borgezdaságok azt a célt tűzték maguk elé, hogy a telepítésekkel a minőségi fajtákat részesítsék előnyben. a borászatoknak be kell rendezkedniük a korszerű technológiára, de úgy, hogy közben ne szenvedjen csorbát a hagyományos kezelési és feldolgozási mód, amely eddig is biztosította magyar italok vezető helyét.

a nemzetközi borversenyen a magyar borok és különféle italok /vermouthok, konyakok, stb./ a díjak egyharmadát nyerték el, és ezzel a nemzetek közötti nem hivatalos pontversenyben az első helyen végeztek. a magyar termelők és a borászok munkáját 115 arany, 261 ezüst és 6 bronzéremmel jutalmazták. a német szövetségi köztársaság beküldött 295 mintája közül 61 lett aranyéremes, és 221 kapott ezüst, 12 pedig bronzéremet. jól szerepelt még a szovjet „csapat„ 30, az osztrák 28 és a román 21 aranyéremmel. az élcsoportban végezte az olasz italok is, 17 arany és feltűnően sok - 119 - ezüstéremmel.

a 6. budapesti nemzetközi borversenyen 6 nagydíjat adtak a legkiválóbb termékeknek, ezekből kettő a magyar, egy-egy pedig a szovjet, a csehszlovák, az osztrák és az nszk-beli italok minőségét jutalmazta./58/

--

bb. 66. szlovák énekkar Unnepi hangverseny miskolcon

vid fm/11 la

1969. szeptember 11.

a csehszlovákiai trineci vasmű hatvantage énekkara amelynek a diósgyőri vasas üzemek vendégeként miskolcon tartozkodik, - csütörtökön a szlovák nemzeti felkelés 25. évfordulója alkalmából nagyszabású Unnepi hangversenyt adott a diósgyőri bartók béla művelődési központ nagytermében. a bartók béla művelődési központ vegyeskara októberben viszonzza a szlovák művészegyüttes látogatását./mti/

--

- 4 1-

8
18.58/11

R 18

?? 62./ hazaérkeztek....folyt./um

a delegációt páricska zoltán, a kisz központi bizottságának helyettes osztályvezetője fogadta. a küldöttek - akik a csepel motorkerékpárgyár legújabb konstrukcióján, a „p-10,, -esen tették meg az utat - jövő tavasszal ismét utra kelnek. ekkor teszik meg a túra második szakaszát, s magyarországon, csehszlovákián és az ndk-n keresztül a győzelem napjára, május 9-ére, a második világháború befejezésének negyedszázados évfordulójára érnek berlinbe. a motoros küldöttek itt részt vesznek a világ ifjúságának három napos antilimprialista konferenciáján, amelyenőt földrész fiataljai emelik fel tiltakozó szavukat az újfasizta szervezkedés, a fenyegető neonáci veszély ellen./mti/

bb 65. diszbemutató saigótarjában

vid/fm/um la

1969. szeptember 11.

tévé-filmek diszbemutatóját rendezték meg csütörtökön saigótarjáni józsef attila művelődési központban. levetítették órsi ferenc „legenda a páncélvonaton,, című alkotását, - amelyet zsuzrs éva rendezett - továbbá cserhalmi imre író és hajduffy miklós rendező filmjét, a borbély halálát. ez a két film lett a győztes a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottságának pályázatán, amelyet a magyar tanácsköztársaság nógrád megyével kapcsolatos epizódjait megelevenítő magas művészi színvonalú alkotásokra tavaly meghirdetett. a legenda a páncélvonatról című filmet a televízió augusztusi műsorából már ismeri a közönség, a borbély halála című filmnek ez volt az ősbemutatója.

a saigótarjáni diszbemutatón részt vett cserhalmi imre, zsuzrs éva és hajduffy miklós, valamint dégi istván színművész. az előadás után hankó jános, a nógrád megyei tanács vb. elnökhelyettese átnyújtotta a pályadíjakat, majd a két tévé-film alkotói a művelődési központ klubjában találkoztak a közönséggel./mti/

--

- 40 -

18.57/-11

18.57

bb. 64. a díjak egyharmadát magyar borok nyerték a nemzetközi versenyen

t jf/tr/zs/11 la

1969 szeptember 11.

a 6. budapesti nemzetközi borverseny ünnepélyes eredményhirdetésére csütörtökön került sor a mezőgazdasági múzeumban. dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes elmondta, hogy a budapesti találkozón ezúttal 22 ország vett részt. a kereskedők és a vállalatok mintegy 1500 italmintát bocsátottak a zsűri elé. a magyar borgazdászok azt a célt tűzték maguk elé, hogy a telepítésekkel a minőségi fajtaikat részesítsék előnyben. a borászatoknak be kell rendezkedniük a korszerű technológiára, de úgy, hogy közben ne szenvedjen csorbát a hagyományos kezelési és feldolgozási mód, amely eddig is biztosította magyar italok vezető helyét.

a nemzetközi borversenyen a magyar borok és különféle italok /vermouthok, konyakok, stb./ a díjak egyharmadát nyerték el, és ezzel a nemzetek közötti nem hivatalos pontversenyben az első helyen végeztek. a magyar termelők és a borászok munkáját 115 arany, 261 ezüst és 6 bronzéremmel jutalmazták. a német szövetségi köztársaság beküldött 295 mintája közül 61 lett aranyéremes, és 221 kapott ezüst, 12 pedig bronzéremet. jól szerepelt még a szovjet „csapat,, 30, az osztrák 28 és a román 21 aranyéremmel. az élcsoportban végezte az olasz italok is, 17 arany és feltűnően sok - 119 - ezüstéremmel.

a 6. budapesti nemzetközi borversenyen 6 nagydíjat adtak a legkiválóbb termékeknek, ezekből kettő a magyar, egy-egy pedig a szovjet, a csehszlovák, az osztrák és az nszk-beli italok minőségét jutalmazta./58/

--

bb. 66. szlovák énekkar ünnepi hangverseny miskolcon

vid fm/11 la

1969. szeptember 11.

a csehszlovákiai trineci vasmű hatvantage énekkara amelynek a diósgyőri vasas üzemek vendégeként miskolcon tartozkodik, - csütörtökön a szlovák nemzeti felkelés 25. évfordulója alkalmából nagyszabású ünnepi hangversenyt adott a diósgyőri bartók béla művelődési központ nagytermében. a bartók béla művelődési központ vegyeskara októberben viszonzza a szlovák művészegyüttes látogatását./mti/

--

- 41 -

8
18.58/11

18.58

bb. 63. diszünnepség pécsen a bolgár népköztársaság felszabadulásának évfordulója alkalmából.

vid fm/il la

1969. szeptember 11.

Bulgária nemzeti Ünnepe alkalmából munkásgyűléssel egybekötött diszünnepséget rendezett csütörtökön pécsen, a pannónia sörgyár művelődési termében a hazafias népfront városi bizottsága, a szakszervezetek megyei tanácsának elnöksége, a pécsi orvostudományi egyetem és a budapesti bolgár nagykövetség. a gyűlésen résztvevő vaszil bogdanovnak, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetének vezetésével pécsre érkezett bolgár delegáció. jelen volt továbbá rapal gyula, a megyei pártbizottság első titkára, dr. földvári jános, a megyei tanács vb. elnökhelyettese, és bogár józsef, az szmt vezető titkára.

a diszünnepségen dr. boros bélaegyetemi tanár, a pécsi orvostudományi egyetem rektora mondott beszédet. mint mondotta: a megye és pécs város minden esztendőben kegyelettel emlékezik azokra a bolgár hősekre, akik a vörös hadsereg oldalán résztvettek a magyar nép szabadságának kivívásában. az itt élő emberek együttérző szívvel gondolnak azokra a bolgár családokra, amelyek hiába várták vissza szeretettel, mert a dráva mentén életüket veszítették. a gyűlésen felszólalt vaszil bogdanov nagykövet is.

az ünnepség második részében a pécsre érkezett bolgár művészek adtak műsrt vendéglátóiknak./mti/

bb. 67. fogadás az ndk nagykövetségen

t fe/tm/zs/il la

1969. szeptember 11.

dr. herbert plaschke, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete csütörtökön fogadást adott a magyar építésügyi szakemberek tiszteletére. a fogadáson megjelent bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter is. a nagykövet köszönetet mondott a magyar építésügyi szakembereknek, a tervező vállalatok vezetőinek azért a munkáért, amellyel az elmúlt évek során hozzájárultak ahhoz, hogy a német demokratikus köztársaság - a felszabadulás 20. évfordulójára vállalt építési, beruházási feladatokat - teljesíteni tudja.

/folyt.köv./

19.05/11

- 42 -

19.05

bb. 67./ fogadás ... folyt./ il

magyar tervek alapján 20 ndk-beli városban épültek - és épülnek - városközpontok, lakónegyedek, társas intézmények, és számos ipari létesítmény. berlin, jena, potsdam, greifswald, cottbus, weimar új építményei a magyar szakemberek magas színvonalu tervező munkáját dicsérik.

ezt követően wolfgang junckernek, az ndk építésügyi miniszterének megbízásából hat magyar szakembernek nyújtották át ajándékok kíséretében a miniszter elismerő levelét./mti/

bb. 68. nagyszerű divatbemutató a gellért szállóban

t gl/tr/il la

1969. szeptember 11.

csütörtökön a gellért szállóban rendezte meg a női- és leánykarnya nagykereskedelmi vállalat finomkonfekció osztálya őszi-téli divatbemutatóját. a bemutató 200 modelljét a legjobb minőségű hazai és külföldi anyagokból készítették. a legmodernebb divat szelidített fajtáját mutatták be, s már megjelentek a maxi viseletek is. nagy sikert arattak az olasz import mű-velur és mű-irha disztésű, valamint a különböző színműbőr ruhák. a divatbemutató stágere az olasz, rendkívül puha, habosított vékony fekete műbőr-ből készült nadrágos öltözék volt, amely nappali viseletre alkalmas. a bemutatott ruhákból csak 50-60 darabot készítenek. több modell árusítási jogát a luxus áruház megvásárolta./mti/

bb. 70. varsói kulturális napok budapesten

t fe/tm/il la

1969. szeptember 11.

a budapesti fővárosi tanács népművelési főosztálya és a lengyel kultúra a varsói kulturális napok alkalmából előadás-sorozatot rendez. szombaton a lengyel kultúra diszleadásán névész ferenc, a fővárosi tanács művelődésügyi állandó bizottságának elnöke mond megnyitó beszédet. az eseten felszólal a varsói kulturális napokra budapestre érkezett lengyel küldöttség vezetője. jolanta matuszewicz, varsó város tanácsa kulturális osztályának vezetője. hétfőn, varsó magyar szemmel, címmel dr. csapláros istván, a varsói egyetem docense tart előadást a lengyel kultúrában./mti/

19.18/11

- 43 -

19.18

bb 69. magyar egyházi vezetők részvéttátogatása a vdk nagykövetségen
t fe/tm/um La 1969. szeptember 11.

a magyarországi egyházak és vallás-felkezeltek vezető főpapjai részvéttátogatást tettek a vdk budapesti nagykövetségén. no si minn elnök elhunyt a lakalmából egyháza nevében részvétét fejezte ki heang luong nagykövetnek dr. ijjas józsef kalocsai érsek, a katolikus püspöki kar elnök, dr. bartna tiber református püspök, dr. káldy zoltán evangélikus püspök, dr. brezanóczy pái egri érsek, dr. seifert géza, a magyar izraeliták országos képviselőjének elnöke, dr. berk feriz, a magyar orthodox adminisztratura vezetője, dr. filap imra, az unitárius egyház püspöki helynöke, dr. pálfy miklós, a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsa főtitkára, dr. mag béla, az opus pacis ügyvezető igazgatója, lackovszky jános, a baptista egyház elnöke, dr. hetényi géza, a buddhista misszió vezetője és dr. rácz géza, a buddhista misszió titkára./mti/

..-

bb. 71. a hungexpo fogadása az őszi vásár alkalmából
t sz/gg/11 la 1969. szeptember 11.

csütörtökön este a hungexpo igazgatósága fogadáson látta vendégül székházában a budapesti őszi vásár rendezésében részt vevő szervek, intézmények, vállalatok vezetőit, a pavilonok igazgatóit. a meghívottakat kristóf lászló, a hungexpo vezérigazgatóhelyettese üdvözlte. részt vett a fogadáson dr. szalai béla külkereskedelmi, dr. juhár zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes, kelemen lajos a fővárosi tanács vb.elnökhelyettese./mti/

..-

bb 72. időjárásjelentés
gg/um la 1969. szeptember 11.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 11-én, csütörtökön este 19 órakor:
már csak néhány helyen eső, zivatar

várható időjárás péntek estig/: változó mennyiségű felhőzet, legfeljebb néhány helyen, inkább csak a délkeleti megyékben kialakuló záporral, zivatarral. mérséklet délkeleti, keleti szél. hajnalban párásság, a nyugati megyékben helyenként köd.
várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 21-26 fok között./mti/

..-

19.43/um

- 44 -

19.43/um

bb. 73. rekordforgalom a virágszolgálatnál
i sl/gg/11 la 1969. szeptember 11.

csütörtökön koradélutánól zárásig szinte szünet nélkül csengtek a dimitrov téri virágszolgálat telefonjai: jóbarátok, ismerősök, hódolók virágot rendeltek a máriáknak névnapjuk előestéjén. a virággyűjtők egész este talpon voltak, több mint 100 csokor rózsát, kardvirágot, szegfűt nyenyiságú cserepes cikláment kézbesítettek azoknak, akiknek ismerősök a virágot valamilyen ok miatt személyesen nem tudták átadni. az egyesült államokból, franciaországból, olaszországból és más országokból több mint harminc távirat érkezett, amelyek szintén felkérték a virágszolgálatot, hogy nevükben juttassanak el egy-egy csokrot s azokhoz üdvözlő sorokat mellékeljenek a máriák részére. egyik ismert művésznőnek 100 szál rózsával kedveskedett messzi idegenből régi ismerőse.

pénteken reggel folytatódik a csucsforgalom, 130 címre már előre megrendelték a mária-napi csokrot./mti/

..-

bb 74. hazaérkezett a bírósági küldöttség a német demokratikus köztársaságból

t bcgg/um la 1969. szeptember 11.

dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke vezetésével csütörtökön este visszaérkezett a magyar bírósági küldöttség a német demokratikus köztársaságból, ahol dr. heinrich toeplitz az ndk legfelsőbb bírósága elnökének meghívására a bírósági intézmények munkáját tanulmányozta. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. gellért györgy és dr. nádas andrás, a legfelsőbb bíróság elnökhelyettesei, az igazságügyminisztérium és a legfelsőbb bíróság vezető munkatársai fogadták. jelen volt a fogadtatásnál dr. heinz kühn, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete.

95

19.43/um

bb 75. szobrok szembesítése

1 ol/gg/um zs la

1969. szeptember 11.

együtt a három művészettörténeti érdekesség; budapesten van az a szobortrio, amelynek tagjait Leonardo, illetve egyik követője műveként tartanak nyilván. a nem mindennapi randevu résztvevője a szépművészeti múzeum híres lovasszobra, továbbá a ló szobrának legújabb felbukkant példánya / egy dublini magángyűjtő tulajdona / s a párja egy másik, a new yorki metropolitan múzeumban őrzött szoborváltozata.

a dublini szobor már egy hete vendégeskedik a magyar fővárosban, azóta a szépművészeti múzeum egyik páncélszekrényében „lakik”, a new yorki változat a csütörtök esti repülőgéppel érkezett budapestre, a metropolitan múzeum egyik munkatársának kíséretében. a vaspántokkal ellátott faludob a feladók kényelmes és biztonságos lakhelyé képezték ki a ládát faforgáccsal és habszivacs réteggel bélelték, és a habszivacs burkot impregnálással tették ellenállóvá a nedvességgel szemben. a szobrot két darabban helyezték a ládába, külön a talpazatot és külön magát a lovat.

az eredetiségért versenyző műalkotások tíz napra tervezett bemutatója szombaton reggel nyílik meg a szépművészeti múzeumban a művészettörténeti kongresszus résztvevő szakértők és a nagyközönség számára egyaránt./mti/

bb 76. hazaérkezett szófiából a magyar párt-és kormányküldöttség

t fe/gg/um la

1969. szeptember 11.

csütörtökön este hazaérkezett szófiából az a magyar párt és kormányküldöttség, amely apró antalnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével részt vett a bulgária felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken. a küldöttség fogadására a keleti pályaudvaron megjelent párdi imre, az országos tervehivatal elnöke, bojti jános külügyminiszterhelyettes, perjési lászló, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője, valamint a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa. ott volt aszen evlogiev a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa./mti/

- v é g e -

- 46 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. szeptember 12.

bb. 1. mit várnak az iskolák, a pedagógusok a szülői kollektívától?

1 vt/tm/zs/il cz

1969. szeptember 12.

az általános és középiskolákban ezekben a napokban alakítják meg a szülői munkaközösségeket. az mti munkatársa a művelődésügyi minisztérium közoktatási főosztályán arról kért tájékoztatást, hogy mit várnak, milyen segítséget kérnek az iskolák és maguk a pedagógusok a szülői kollektíváktól az új tanévben.

- arra kérjük az édesanyákat, édesapákat, hogy a munkaközösségi tagok megválasztásánál ne azt nézzék, hogy ki a legjobban ráérő szülő, hanem főként azt, kik tudják megfelelően képviselni a többi szülőt is az iskolákban, kik tudják legeredményesebben szervezni, mozgósítani társaikat a különböző tennivalók ellátására. természetesen lényeges, hogy ha valaki aktívan tevékenykedik a szülői munkaközösségben, ezt ismerjék el munkahelyén is, s lehetőleg mentesítsék egyéb társadalmi feladatoktól.

- az idei tanévben is elsődlegesen azt kérjük, a szülői munkaközösségektől: hatékonyan segítsék az iskolai nevelési feladatok megoldását. kérjük és várjuk közreműködésüket a fizikai dolgozók gyerekeinek támogatásában. szeretnénk, ha önkéntes propagandistái lennének az ifjúsági szervezetek tevékenységének, a szülők széles rétegeivel ismertetnék meg az úttörőmozgalom, a kiszélesített munkáját az emberformálásban betöltött szerepét. ezzel eredményesebbé tehetik az ifjúsági szervezetek politikai nevelő munkáját.

jól kamatozó társadalmi munka, ha a szülői közösségek szervezeten és szakszerűen tájékoztatják a végzősöket a különböző munkakörökről, s ezzel is enyhítik a pályaválasztás gondjait.

/folyt.köv./

- 1 -

20